Milliyet
ÇOCUK
15 Ekim 1984 ● Sayı: 42 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN
BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

RENKLİ TELEVİZYONLAR BİLGİSAYARLAR ARMAĞAN EDİYORUZ

ŞİMŞEK SANTRAFOR

ANNELER, BABALAR, ÖĞRETMENLER!..
İLKOKUL ÇOCUKLARI!..

Milliyet
KARDEŞ

Okurlarına her ay bedava oyuncak veren tek dergidir.

KARDEŞ
GAZETE SATILAN
HER YERDE

CİN ile CAN

KİRAZ KIZ

BEYAZ KURT ile AYIŞIĞI

ŞİİRLER ● AİLE ve ÇOCUK
MASALLAR
OYUN SAYFALARI

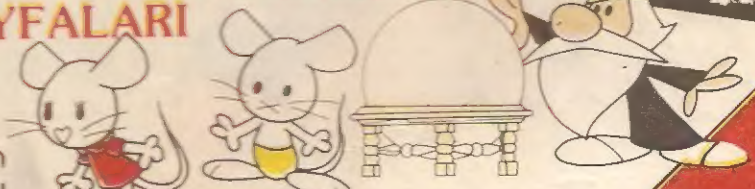

Bu sayının armağanı
SİHİRLİ YÜZÜK

ÜLKEMİZİN
5-11 YAŞ
ÇOCUKLARI
İÇİN HAZIRLANAN
TEK ÇOCUK DERGİSİ

BAŞTANBAŞA RENKLİ ● BÜYÜK BOY
32 SAYFA ● KARTON KAPAK
LÜKS AMBALAJ İÇİNDE ● 150 LİRA

içindekiler

Bizden Size 3
Red-Kit 4-9
Kırk Ambar 10-11
Öykü-Şiir 12-13
Bilmece-Bulmaca 14
Şimşek Santrfor 15-18
Bilmece-Bulmaca 19
Bilim Dünyası 20-21
Ormanlar Kralı Robin 22
Pul Köşesi 23
Ege'nin Altın Öyküleri 24
Okurdan Okura 25
Okurdan Okura 25-26
Beyaz Diş 27-30
Sınıftaki Afacan 31-32
Afacanlar 33-36
Dünyanın D.Bucağından . 37-38
Bob Morane 39-42

*HER hafta yepyeni bir içerikle karşınıza gelmeyi gelenek haline getiren derginiz, bu sayısında Vahşi Batı'nın en hızlı kovboyu **RED KİT**'in çok beğeneceğinizi umduğumuz **Apaçi Geçidi** adlı yeni bir serüvenine başlamış bulunuyor. Bundan başka, özellikle futbolsever okuyucularımızın çok seveceklerini sandığımız yeni çizgi romanımız **Şimşek Santrfor** da derginizin dolgun sayfaları arasında yer aldı.*

bizden size

RED KİT'İN YENİ SERÜVENİ

*DÜNYANIN en çok satan ve konusunda tek dergi olma niteliğini koruyan ünlü **National Geographic** dergisi ile İngiliz televizyon örgütü **BBC**'nin ortaklaşa düzenledikleri **Altın Post Avcıları** gezisini gerçekleştiren **Argo** yelkenlisinin bu ilginç turu henüz beleklerden silinmemişken, bu geziye kaynak olan efsanenin öyküsünü yayınlıyoruz. İlgiyle okuyacağınıza eminiz.*

*BU sayımızın öyküsünün adı: **Bülbül Sesli İbrik**. Yazarı, hepinizin yakından tanıdığı **Mümtaz Zeki Taşkın**. Ressam **Şahin Erkoçak**'ın resimlediği bu güzel öyküyü de severek ve beğenerek okuyacağınıza inanıyoruz.*

***Ödüllü Yarışma**'nız, şiir, öykü, resim ve karikatür dallarında sürmektedir. Göndereceğiniz yapıtlarınızı 25 Ekim 1984 tarihine kadar dergimize ulaştırmanız gerekmektedir.*

***Armağan Yağmuru** kampanyamızın kuponlarını yayınlamaya devam ediyoruz.*

Esenlik dileklerimizle.

okurun sesi

Bu sayıda yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı "**Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul**" adresine bekliyoruz.

Derginizi üç yıldır büyük bir ilgiyle okuyorum. Red-Kit ve Siyah Kısrağı zevkle okuyorum. Bilmece-Bulmaca bölümlerinin genişletilmesini istiyorum.

Mustafa Boztaş

Derginizi çok beğeniyorum özellikle Red-Kit, Cimcime, Alis ve Mırnavı çok seviyorum. Sizden isteğim Yeni Gazete'yi ve Hafiye 99'u tekrar yayınlamanızdır.

Denizhan Ozar (Düzce)

Derginizi 2 yıldan beri almaktayım. Red-Kit, Siyah Kısrak ve Cimcime'yi severek okuyorum. Sizden isteğim ülkeleri tanıtan ansiklopediler yayınlamanızdır.

İbrahim Gümüşer

Derginizi 3-4 yıldan beri almaktayım. Bu derginizin hiçbir sayısını kaçırmadan alıyorum. Cimcime, Red-Kit, Siyah Kısrak, Bilmece-Bulmaca sayfalarını çok seviyorum. Sizden isteğim bu sayfaları çoğaltmanızdır. Ayrıca fıkra, şarkı sözleri ve yararlı bilgilere yer vermenizi rica ediyorum.

Zeynep Cemalcılar (Eskişehir)

Milliyet ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞURONACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Adres: MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

Telefonlar: 526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

Abone Koşulları: Yıllık: 3640.— TL.
TL. Altı Aylık: 1820.— TL.

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi Satış Servisi, Cağaloğlu - İSTANBUL

Milliyet Yayın A.Ş. Ayazağa Ofset Tesisleri'nde hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı: 60 Lira
Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 80 Lira

15 Ekim 1984 Sayı: 42
Yıl: 13 Cilt: 4

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez.

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

1

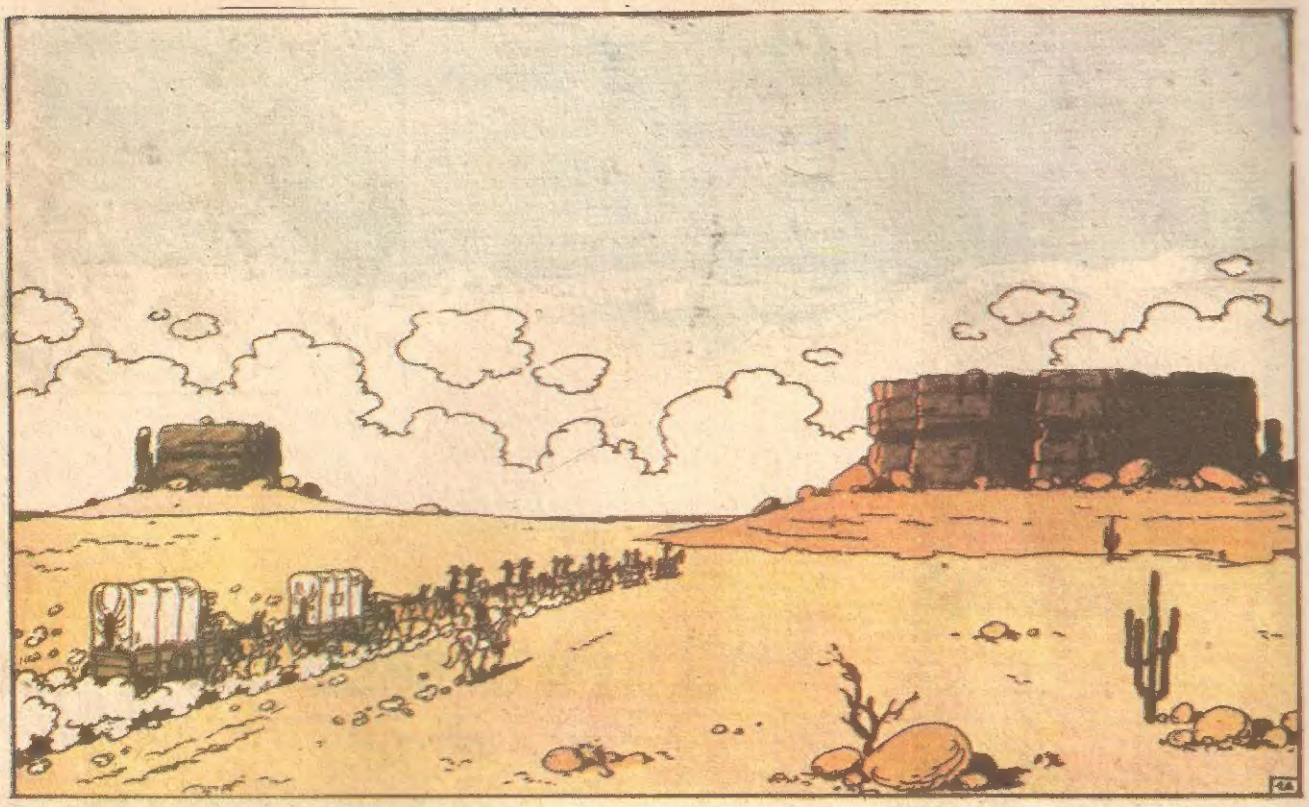

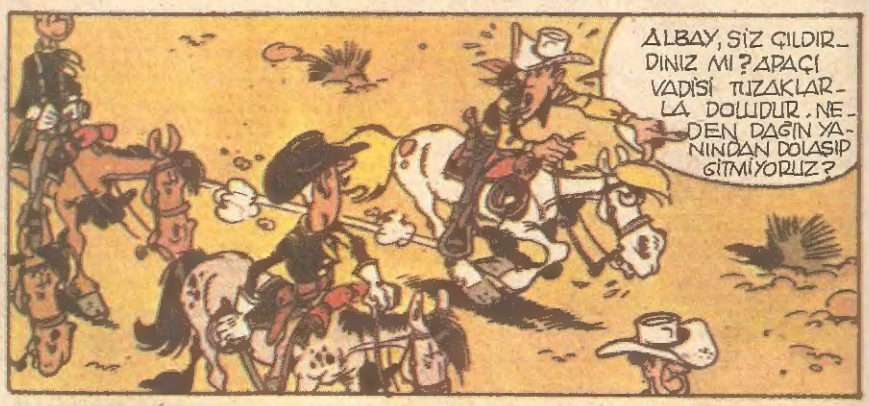

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

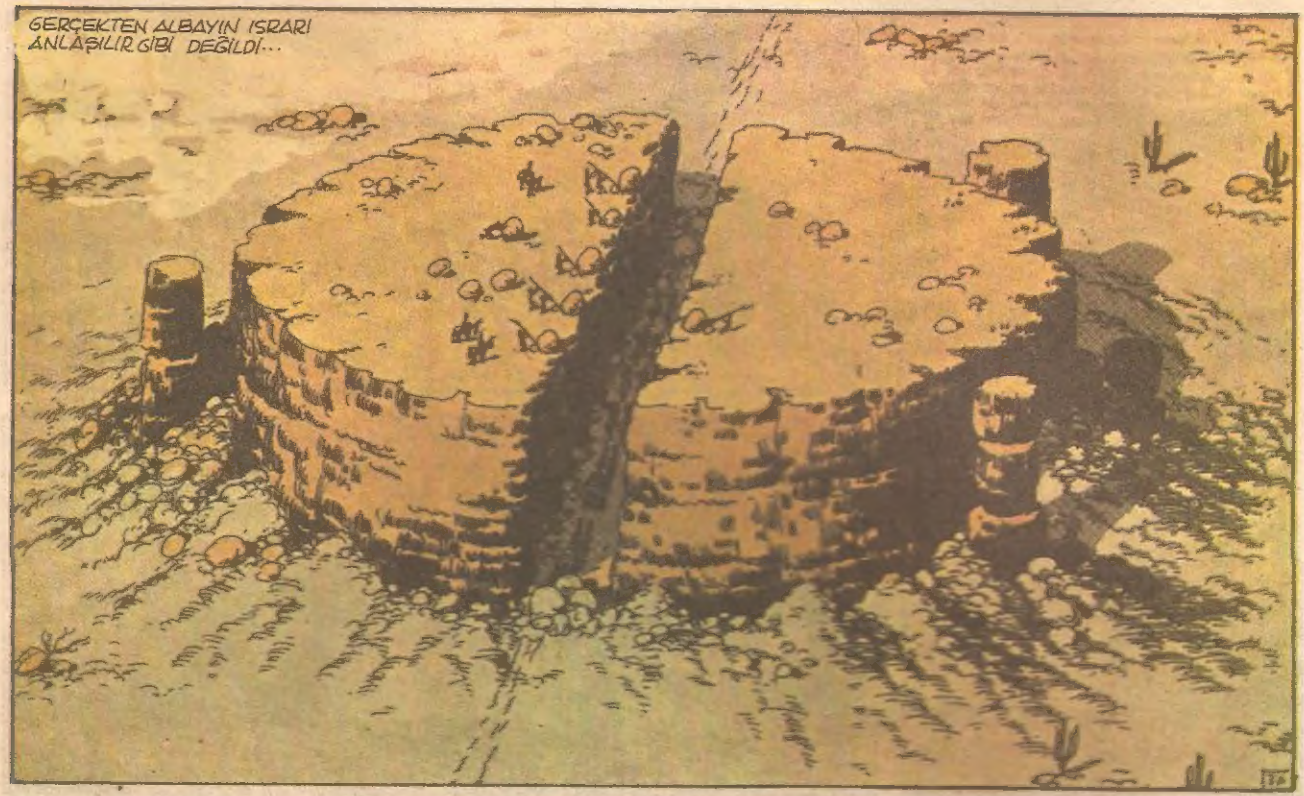

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

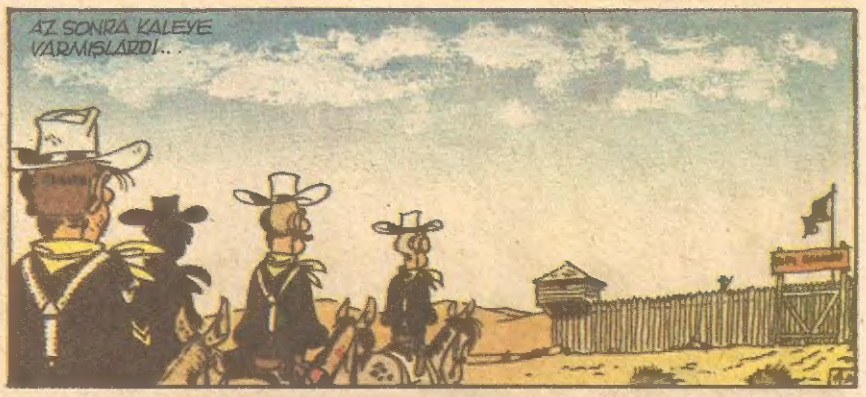

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

RED KİT

APAÇİ GEÇİDİ

Sürecek

40 ambar

TAVUK-HOROZ

ON dokuzuncu yılın ortalarına kadar, proteinin bilimsel açıklaması yapılıp beslenmedeki rolü saptanıncaya dek, tavuk ve horoz besin maddesi olmaktan çok bir "dövüş" aracıydı!

Bu nedenle, ekonomik değeri pek anlaşılmayan horoz, cesaret ve gürurun bir simgesi olarak görülürdü. Tavuk da yumurtlaması nedeniyle bolluk simgesiydi.

Anayurdu Hindistan, Malezya ve Çin gibi Asya ülkeleri olduğu sanılan tavuk ve horoz M.Ö. 1500 yıllarına doğru Mısır'a ve İran'a ulaştı. Mısır hükümdarı "Tutankamon"un mezar taşlarında ve bu dönemin paralarında horoz ve tavukların resimlerine rastlandı. Asurluların mühür ve paralarında da horoz ve tavuk simgeleri bulundu.

On dokuzuncu yüzyıl ortalarında besin değeri anlaşılınca tavuk üreticiliği büyük önem kazandı. Yirminci yüzyılın ortalarında, on dokuzuncu yüzyılla oranla dünyadaki tavuk sayısı tam on kat arttı. Bu artışta, elektrik enerjisinin tavuk üretiminde kullanılmasının rolü çok büyük oldu.

Günümüzde, özellikle Amerika Birleşik Devletlerinde her yıl yüz binlerce tavuk yetiştiren çiftliklerin sayısı giderek artıyor.

Sinek-Böcek İkilisi Savaştan Daha Zararlı!

Nisan-Ağustos döneminde bir tek dişi sinekten üreyen dişi sinek kuşakları sağ kalsa, oluşan sinek sayısı "190.000.000.000.000.000.000." olur!

Sinek ve böcekler her yıl milyonlarca kişinin ölümüne yol açarlar. Bu nedenle sinek-böcek ikilisi insanlar için savaştan daha tehlikelidir. Ölümlerin çoğu, sinek ve böceklere karşı az önlem alınan ya da hiç alınmayan az gelişmiş ülkelerde görülür. Özellikle, Nisan-Ağustos ayları sineklerin çoğaldıkları dönemdir. Donma noktası olan sıfır derecede sinekler yaşayamaz. Bu nedenle soğuk ülkelerde az sinek görülür. Fakat, kışı sıcak ve kapalı yerlerde geçirmeyi başaran dişi sinekler, ilkbahar aylarında soğuk ülkelerde bile ürerler. Ülkemiz gibi Nisan-Ağustos ayları sıcak olan ülkelerde çöp ve lağımlar sineklerin yumurta bırakmaları için en uygun yerlerdir. Bu nedenle, uzmanlar, çöplerin haftada iki kez toplanmasını önermektedirler.

YARASALAR AVLARINI NASIL YAKALAR?

Yarasaların geceleri ortaya çıkıp avlandıkları bilinir. Avlarını da çoğunlukla uçarken yakalarlar. Ancak, bazen de kuyruk taraflarındaki ağsı bir zarı olta gibi bir o yana, bir bu yana sallayarak balık avlar gibi böcekleri yakalarlar.

Yarasaların geceleri ortaya çıkması eskiden beri onların uğursuz bir hayvan olduğu fikrini uyandırmıştır. Oysa, yarasalar tarlalar için zararlı böcekleri yok ettiklerinden yararlıdırlar.

Yarasalar, karanlıkta gözleriyle değil, anten gibi kullandıkları kulaklarıyla yollarını bulurlar ve ne kadar uzaklaşırlarsa uzaklaşsınlar kolaylıkla yuvalarına dönebilirler. Bu arada bazı yarasa türleri, kış mevsimi nedeniyle sıcak ülkelere göç ederler. Bu göç sırasında gecede iki yüz kilometre yol alabilirler.

Denizlerde Yaşam

Denizlerdeki çok küçük, yüzen bitkilere "Phytoplankton"-Fitoplankton- denir. Bunlar sadece mikroskop aracılığıyla görülebilir. Besinlerini tıpkı kara bitkileri gibi foto-sentez yoluyla sağlarlar. Oksijenle denizi zenginleştirir ve minik plankton hayvancılarına besin oluştururlar. Bu hayvancıklara tek hücreli canlılar, küçük yengeçler, deniz yıldızları ve öteki hayvanlar da dahildir.

Plankton, Okyanusların da en önemli besin kaynağıdır. 14.000 çeşit balık, balina, mürekkep balığı, ayı balığı, kabuklu hayvanlar ve tüm yengeç türleri bununla beslenir.

Antartika'nın soğuk sularında plankton miktarı, tropik denizlerin on katıdır. Karidesi andıran kriller ise, az sayıdadır ve balinaların başlıca yiyeceğini oluştururlar. Bir ton ağırlığındaki mavi balina yavrusunun büyüyüp gelişmesi için 100 tonluk plankton gerekmektedir.

Denizlerdeki küçük plankton hayvanlar yüzen bitkilerle beslenir. Bu bitkiler ise tıpkı kara bitkileri gibi foto-sentezle beslenirler.

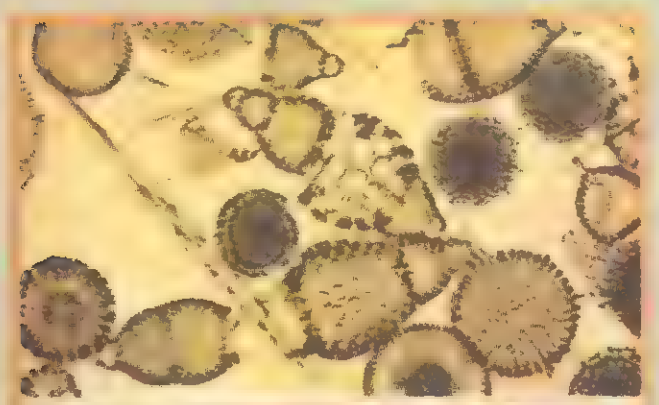

Saat Ayarlaması

Araştırmacılar her gün belirli saatte bir yere şekerli su koymuşlar, iki saat geçtikten sonra da almışlar.

Bu şekerli suya alışan arılar, üç gün sonra hep aynı saatte gelip gitmeye başlamışlar. Bu deneyle arıların saat kavramını bildiklerini ortaya konmuş. Zaten yuvalarından bir hayli uzaklaşan arılar, akşamın yaklaşmakta olduğunu bildiklerinden, zamanında yuvalarına dönüp akşam karanlığına kalmazlar. Bu da arıların hem saat hem de pusula gibi yetenekleri olduğunu belirler.

Venüs Heykeli

Tarihte ve günümüzde güzel kadının simgesi olan Venüs heykeli, antik Yunan dönemi ürünüdür. Halen Paris'teki ünlü Louvre Müzesi'nde bulunan heykel, 1820'de Yunanistan'ın güneyindeki Melos-Milo da denir- adasında, bir kilisenin bodrumunda bir köylü tarafından rastlantı sonucu ortaya çıkarılmıştır.

Bütün dönemlerin en başarılı heykeli olarak kabul edilen Venüs'ün M.Ö. II. yüzyılın sonunda yapıldığı sanılmaktadır. 1821.'de Fransa'nın Osmanlı büyükelçisi Marki de Riviere tarafından satın alınan heykel, Fransa kralı 18. Louis'e armağan edilmiş, o da heykeli Louvre Müzesi'ne vermiştir.

Şubat Ayı

Bilindiği gibi dünya öteki gezegenlerle birlikte güneşin etrafında döner durur. Bu dönüş yörüngesiyse bir elips biçimindedir. "Perihelion"? dünyanın bu yörüngeye göre güneşe en yakın olduğu durumu anlatmak için kullanılan bir deyimdir. Bu dönemde dünya ile güneş arasındaki uzaklık 147,1 milyon km'dir. Dünyanın bu konuma gelmesi "Şubat" başlarında olur. Dünya ile Güneş arasındaki uzaklığın en fazla olduğu yörünge noktasına ise "aphelion" adı verilir.

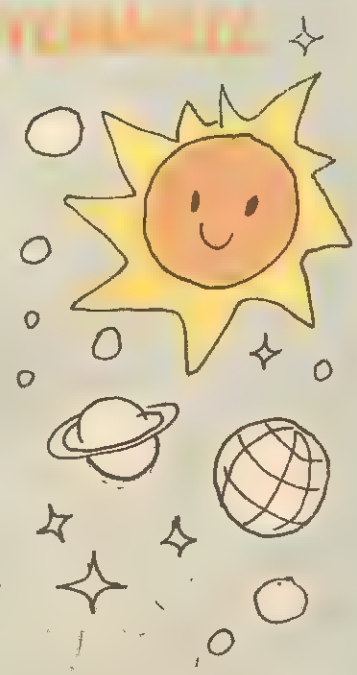

Öykü

BÜLBÜL SESLİ İBRİK

Mümtaz Zeki Taşkın

Resimleyen: Şahin Erkoçak

ÖMER, o bülbüller gibi dem çeken, küçük emzikli ibriği Sakız'lı Ahmet Usta'nın çanakçı dükkânından almıştı. Üstü, pırıl pırıl sırlı, yeşil kırmızı mozaikliydi. İbrik, bir tarla gelinciğinin, o insanı gıcıklayan kırmızısı, yaprağının yeşiliyle ama, büyük bir ustalıkla sırlanmıştı. Güneş vurdukça, sahici gelincik gibi yanıyordu ışıl ışıl..

Ömer onu, herkesin ibriğini bastırsın, diye almıştı. İçine su koymadan da bekçi düdüğü gibi ötüyordu ama, bir de su doldurunca katıla katıla güler gibi, çileyen bülbüller gibi şakıyordu.

Ömer'inki mahalle şampiyonuydu. Arkadaşları, yarışmak için çanakçıdan gidip gidip yenisini alıyorlar, eskisini taşa vurup kırıyorlardı. Ömer'in bülbül sesli ibriğinin üstüne ibrik yoktu. Oysa, ibriklerin hepsi aynı çanakçıda yapılıyordu. Tümü birbirinin kardeşi sayılırdı. Aynı usta emziğini takıyor,düdük deliklerini aynı biçimde, aynı yöntemle deliyordu ama, Ömer'inki bir başkaydı canım.

Sakız'lı Ahmet Usta'ya gidip sordular:

— Usta be, Ömer'in ibriği hepimizinkinden güzel ötüyor. Biz de onunki gibi isteriz.

Ahmet Usta gülüyordu:

Yahu çocuklar güldürmeyin insanı. Hepsi aynı çarktan çıkıyor Tanrı'nın işi işte, demek ki onunki tam punduna gelmiş.

Bir keresinde çocukların hepsini çağırtmış, ibriklerine su doldurtarak, karşısında ibriklerin tümünü orkestra gibi öttürtmüştü Ahmet Usta. Onun da aklı yatmıştı: Ömer'in ibriğinin sesi, sahici bir bülbül gibi çiliyordu.

Ömer, bu durumdan gururluydu. Çanakçıdan dönerken, ibriğini sımsıkı tutuyor, düşürüp kırmaktan ödü kopuyordu.

BİRGÜN karşı mahalleden bir çocuk çıkageldi.

— Sizde Ömer, diye bir çocuk var mı?

— Var, dediler.

— Onun bülbül sesli ibriği var mı?

— Var, diye karşılık verdiler.

— Üstüne yokmuş diyorlar, gerçek mi?

— Gerçek, dediler.

— Bizim mahallenin şampiyonu Sümüklü Süleyman var ya... Gelsin de yarışalım, diyo Süleyman.

Çocuğun biri, işi alaya vurdu:

— Biz sümüklülerle yarışa girmeyiz arkadaş. Doğru dürüst biri varsa gelsin

Karşı mahalleli çocuk açıkladı:

— Canım lakabı öyle... Yoksa her zaman mendili cebinde. Tam akarken siler, annesi cebine iki tane mendil koyar her gün.

Naci aracı oldu:

— Canım sümüğünden bize ne? İbrik yarıştırmak istiyor çocuk... Bizim Ömer kendisine güveniyorsa çıkar karşısına.

Çocuklar Naci'ye hak verdiler. Öyle ya sümüklülük başka, ibrik yarıştırmak başkaydı. Kabul ettiler yarışmayı.

Son dakikada Ömer ağırlığını koydu:

— Ama, siz bizim mahalleye geleceksiniz. Çünkü benimki şu anda şampiyon. Şampiyon ayağa çitmez, ayağına gelinir.

Karşı mahalleli çocuk mırın kırın etti:

— Bilmem bizimkiler razı olur mu? Sülümana bi sorayım.

[illegible] alaya döktü:
[illegible] hiç sümüksüz gele-
[illegible]
[illegible] Sümüklü Sülüman'ın
[illegible] eye gelmesi konu-
[illegible] oldu.

[illegible] çocuklar, evlerinin işle-
[illegible] çabucak yaptılar. Kimisi
[illegible] evin ekmeğini aldı.
[illegible] çeşmeden kovayla su
[illegible] su küplerini doldurdu.
[illegible] tepsisini pişirici mahalle
[illegible] ürdü. Çocuklar işlerini
[illegible] sonra Ömer'lerin
[illegible] e geldiler. Sümüklü Sülü-
[illegible] nde mendili öteki elinde
[illegible] dayı en önde yürüyordu.
[illegible] karşı mahallenin önde
[illegible] cukları. Anlaşmayı yapan
[illegible] kalabalığın elebaşısı
[illegible]
[illegible] evin gölgelediği kuytu
[illegible] geldikleri zaman oradaki
[illegible] büyük taşların üze-
[illegible] Bu taşlar kasaba kuru-
[illegible] yerde dururlardı.
[illegible]
[illegible] geldiniz, dedi. Yarışmayı
[illegible] eceğim. Önce biriniz öttü-
[illegible] sonra da ötekiniz... Daha
[illegible] beraberce. Arkadaşlar sizler
[illegible] olun. Ben 'başla' dediğim
[illegible] başlanacak... Tamam mı?
[illegible]? Başla!..
[illegible] 'başla' komutuyla baş-
[illegible] Önce Sülüman çaldı. sonra
[illegible] Daha sonra da beraberce
[illegible] eye başladılar.
[illegible] Ömer'inkinden, dalga
[illegible] bir bülbül feryadı gibi çıkan
[illegible] eler çevreye yayılıyor, Sümüklü
[illegible] bekçi düdüğü gibi cılız
[illegible] yordu.
[illegible] perde yükselen Ömer'in
[illegible] esleri tüm mahalleyi sarmıştı.
[illegible] pencerelerden başlarını

çıkararak, baş örtülerini çenelerinin altından iyice çatarak, çocukları dinlemek için yarı bellerine kadar uzanmışlardı. Meraklılar arasında erkekler bile vardı.

Her kafadan bir ses çıkıyordu:

— Bizim Ömer'inki daha koyak...

— Ömer'inki katıla katıla ötüyor, öteki sönük.

Karşı mahalle çocukları Ömer aleyhine gösteriye başlamışlardı:

— En büyük Sülüman, başka büyük yok...

AMA görünen köy kılavuz istemezdi. Ömer ibriğini sahici bir bülbül gibi şakıtıyordu. Az sonra suları azalan ibriklere yeniden su doldurdular. Ömer'in ibriği bu kez, hiç duyulmayan bülbül sesleriyle çilemeye başlamıştı. Yüreğini, gülün dikenlerine dayayarak öten gerçek bülbüller gibi şakıyan Ömer'in ibriği yarışın sonunu belli etmişti artık.

Sülüman'ınkiyse, cılız bir kaval gibiydi.

Birden beklenmeyen bir şey oldu. Karşı Mahallenin ibrikçisi Sümüklü Sülüman, aniden atılarak Ömer'in ibriğini elinden aldı, almasıyla da taşa çalması bir oldu. Biraz önce sevgi melodileriyle şakıyan ibrik, bir anda bir avuç kırık çanak yığını haline geliverdi.

Çocuklardan birisi de Sümüklü'nün elindeki ibriği elinden kaptı ve büyük bir öfkeyle yere vurdu. O da eşi gibi, bir avuç pişmiş çanak parçaları haline geldi oracıkta.

Naci, yumruklarını sıkarak Sülüman'ınüstüne atılmakta olan Ömer'i zor zaptetti.

Sümüklü Sülüman korku içinde bir köşeye sinerken, Ömer:

— Kıskanç n'olacak!.. ama Ahmet Usta bana daha güzelini yapar diyor ve çanakçıya doğru koşarken hüngür hüngür ağlıyordu.

CANLI TARİH

[illegible] masallardaki
[illegible] ağaç, dağ, çiçek?
[illegible] ş güzelliklerde
[illegible] ceydi gerçek?

[illegible] dürmüşler,
[illegible] bu 'halta';
[illegible] yolaçan,
[illegible] masız balta!

[illegible] ne de dedesi
[illegible] doğanın;
[illegible] dır gizi
[illegible] kaplumbağanın.

Remzi Tüfekçi

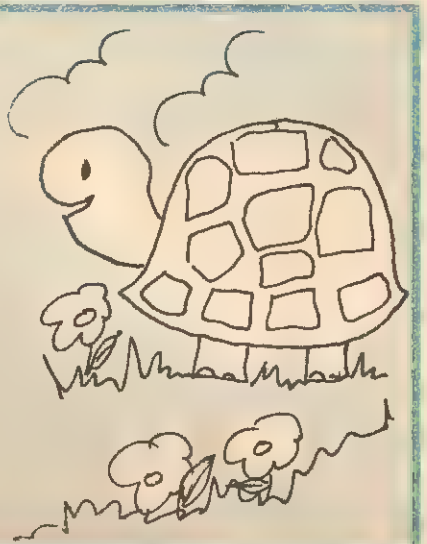

bilmece bulmaca

Noktaları birleştirin.
bakalım ortaya ne çıkacak?

Numaralı yerleri şöyle boyayalım, bakalım ortaya ne çıkacak? O Beyaz, 1: Siyah, 2: Kırmızı, 3: Yeşil, 4: Mavi

7 FARK: İki resim arasındaki yedi farkı bulabilir misiniz?

ŞİMŞEK SANTRFOR

1

BARSELONA TAKIMININ ÜNLÜ STADI **NOU CAMP**'TAYIZ... KAİ KASTEL'İN BARSELONA TAKIMIYLA SÖZLEŞME İMZALADIĞI GÜN, ONUN İLERDE CRUYFF KADAR ÜNLÜ BİR FUTBOLCU OLACAĞI SÖYLENİYORDU.

F.C.B

TARAFTARLAR VE BASIN, KAİ KASTEL'İN AVRUPA KUPASININ BİRİNCİ TURUNDA KÖLN İLE YAPILACAK MAÇA KATILIP KATILMAYACAĞINI MERAK EDİYORLARDI...

YENİ TRANSFER EDİLEN YUGOSLAV FUTBOLCU DAVİÇ İLE KAİ ANTREMANLAR SIRASINDA PEK ANLAŞAMIYORLARDI.

1

HAYDİ KAİ! HAYDİ YAVRUM! İLERLE... DİKKAT ET!..

BU ATAK SIRASINDA KAİ'NİN STEFAN'A PAS VERMESİ GEREKİYORDU. OYSA CASTEL, 20 METRE ÖTEDEN ŞUT ATMAYI YEĞLEDİ.

!

HAYDİ KAİ! BANA PAS VER.

NEDEN BANA PAS VERMEDİN?.. BİZ BURADA KORKULUK MUYUZ?

SAKİN OL STEFAN!

-SENİ GAYET İYİ MARKE EDİYORLARDI... HAYDİ YENİDEN BAŞLAYALIM!..

BU STEFANLA KAİ HİÇ GEÇİNEMİYORLAR.

BİRBİRLERİNİ KISKANIYORLAR. OYSA KAİ'NİN KISKANILACAK BİR YANI YOK. MESLEK YAŞAMI HEP ŞANSSIZLIKLARLA DOLU...

O HENÜZ AMATÖRKEN BİR RÖPORTAJ YAPMIŞTIM... AMA O SIRALAR CRUYFF'UN ALTIN DÖNEMİYDİ. KAİ KENDİNİ GÖSTERME FIRSATI BULAMADI, GÖLGEDE KALDI.

ERTESİ YIL, İTALYA'NIN İNTER TAKIMINA TRANSFER OLDU. NE YAZIK Kİ, ORADA DA MİNİSKÜS HASTALIĞI YAKASINI BIRAKMADI. ESKİ FORMUNU KAZANANA KADAR AYLAR GEÇTİ. TOM KENDİNE GELDİĞİNDE...

BARSELONA'NIN YÖNETİCİLERİ ONU KEŞFETTİLER... UMARIM BU YIL ONUN İÇİN ŞANSLI BİR YIL OLUR...

ÇOK KIVRAK BİR ÇALIMI

ACABA KÖLN MAÇINDA OYNAYACAK MI?

TAMAM ÇOCUKLAR! BU GÜNLÜK BU KADAR

...S SPORTIVOS" GAZETE... ...RUZ BAYIM.. KÖLN MA... ...E SANS TANIYACAK ...SNIZ?

BU GÜNKÜ FORMUNU KORURSA, ELBETTE..

KAİ, AVRUPA KUPASINDA İLK KEZ OYNAMAK SİZCE NASIL BİR DUYGU?

BEN BARSELONA TAKIMININ FORMASINI TAŞIYORUM. ELİMDEN GELENİ YAPACAĞIM.

...R EDERİZ... SİZE İYİ ŞANSLAR DİLERİZ!

SAĞOLUN!

...P! SA... ...HARE... ...OYSA ... BİR ...

SOYUNMA ODASINDA...

ÇOK YETENEKLİ BİR FUTBOLCUSUN STEFAN, FAKAT TOPU AYAĞINDA FAZLA TUTUYORSUN... KÖLN MAÇINDA AYAĞINA ÇABUK OYNAMALISIN!

3

BUGÜN BAŞARILI BİR OYUN ÇIKARDIN KAİ.. AMA GÜCÜNÜ FAZLA HARCAMAMAYA BAK.

NE ÖNEMİ VAR? ADAMDA BİTMEZ TÜKENMEZ BİR ENERJİ VAR. ÖYLE DEĞİL Mİ?

TABİİ BEYEFENDİNİN KEYFİ YERİNDE... YAŞANTISI DÜZENLİ... EVİNDE MIŞIL MIŞIL UYUMAKTAN BAŞKA DERDİ YOK.

BANA ÇOK YARDIM ETTİNİZ. SİZE TEŞEKKÜR BORÇLUYUM AMA..

YARDIM MI? HERŞEYİ BİZ YAPTIK SAYILIR! SÖYLESENE DUVARLARINI KİM BOYADI HA?

MÜZİK SETİNE NE DERSİN? SES DÜZENİNİ KİM AYARLADI HA?.. SONRA DA BİZE SIRTINI DÖNDÜN EVE TIKILDIN. HİÇ ARAMIZA KATILMADIN.. [illegible]

SADECE BİR KEZ! O KEŞİŞ GİBİ YAŞAR!

DÜŞÜNEBİLİYOR MUSUNUZ!

ARAMIZA BİR VAHŞİ ADAM KATILDI.

TAMAM HAKLISINIZ RAHATIM YERİNDE... AMA YİNE DE YAPMAM GEREKEN ÇOK İŞ VAR!

ASLINDA BU VAHŞİ HALİ ONA BİR HAVA VERİYOR!

BU ADAM ZÜPPENİN TEKİ

...ASLINDA STEFAN YANILIYORDU. KAİ ARABASINA BİNDİ, AMA EVİNE GİTMİYORDU..

Sürecek

bilmece bulmaca

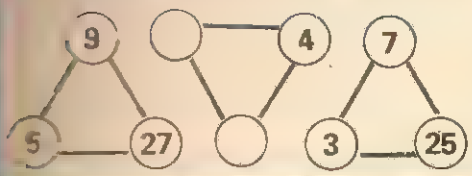

ARMAĞANLI BİLMECE

Soldaki rakamları dikkatle inceleyin, bakalım beş daireye hangi rakamın yazılması gerektiğini bulabilecek misiniz?

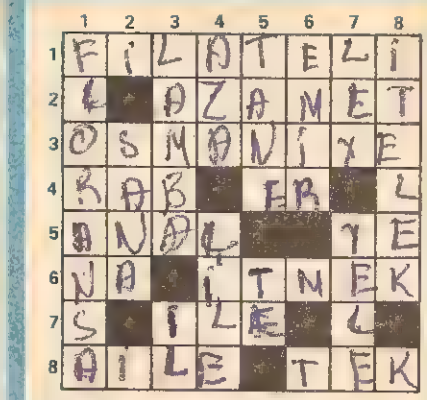

SOLDAN SAĞA: 1— Pul bilimi. 2— Ululuk. 3— Adana'nın bir ilçesi. 4— Tanrı-Asker. 5— Yavru ya da yemiş yetiştirecek duruma gelmiş olan canlı-Bir emir. 6— (tersi) en kısa zaman süresi-İleriye sürmek için yerinden kaldırmadan bir şeyin bir tarafına baskı yapmak. 7— Bir bağlaç. 8— Karı, koca ve çocuklardan oluşan topluluk-Eşi olmayan, biricik.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1— İtalya'da bir kent. 2— Yemen Arap Cumhuriyetinin başkenti. 3— Petrol gibi yanıcı madde yakarak ya da elektrik akımıyla ışık veren aygıt-Vilayet. 4— Üye-İpek, yün, pamuk gibi her türlü iplik kangalı.5— Tahılları ya da salkım durumundaki meyveleri oluşturan tohumlardan her biri.-Bir tür cetvel. 6— Buyruk. 7— (tersi) Rüzgâr-At, aslan gibi bazı hayvanların ensesinde ya da boynunda bulunan uzun kıllar. 8— Piston.

ŞİŞELER: Alttaki şişelerden yalnızca ikisi birbirinin eşidir. Onları bulabilir misiniz?

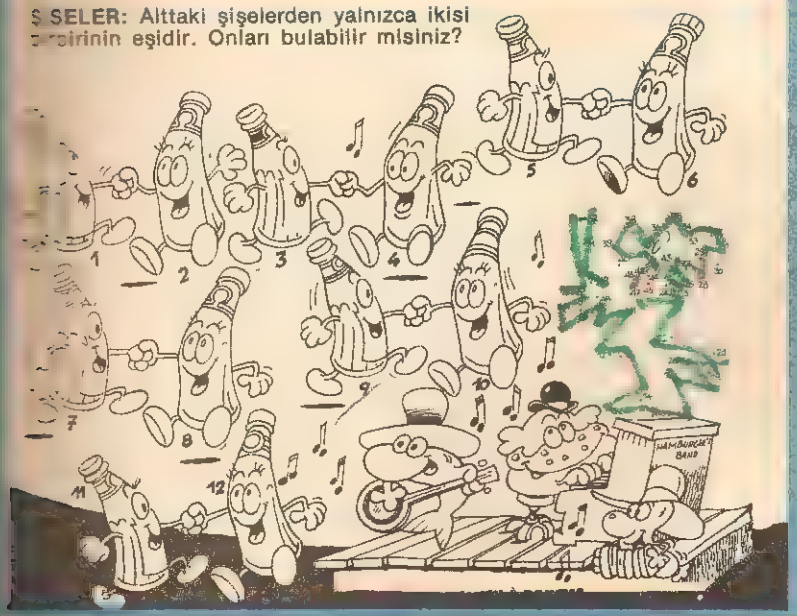

GEÇEN SAYININ YANITLARI

KELEBEKLER: Kastamonu, Tunceli

ARMAĞANLI BİLMECE:

33	10	23
12	22	32
21	34	11

FARK: 1— Halıdaki [illegible]. 2— Alttaki kule[illegible] penceresi. 3— Bu[illegible]. 4— Arkadaki kule[illegible] üstü. 5— Soldaki [illegible] üstü. 6— Adam[illegible] başlığı. 7— Ada[illegible]ndaki çizgiler.

[illegible]RLAR: 1-5 eştir.

[illegible]LER: 3 numaralı [illegible]şa ulaşır.

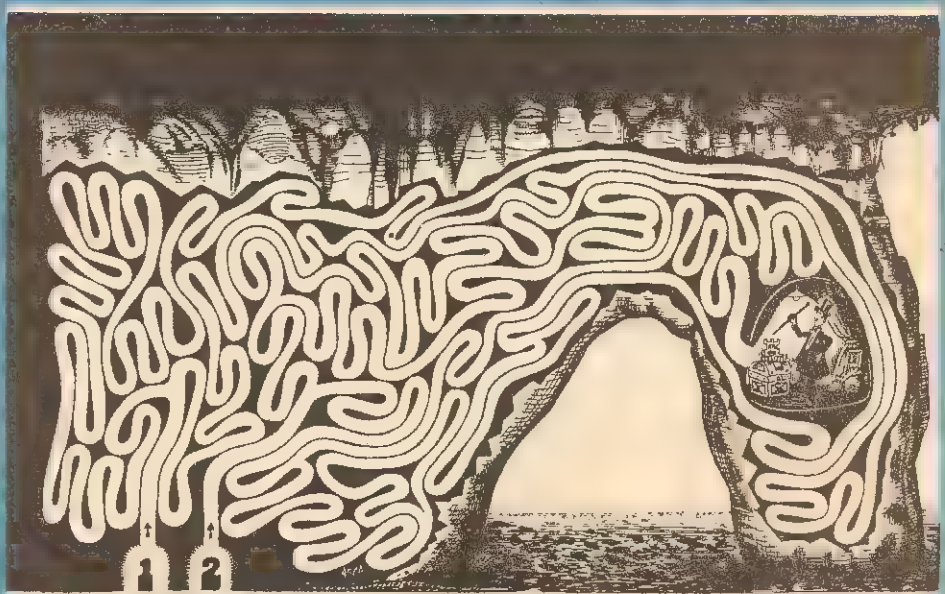

LABİRENT: Sağda mağarada gizlenen adama ulaşabilmemiz için kaç numaralı yolu izlememiz gerektiğini bulabilir misiniz?

MİLLİYET ÇOCUK'TAN ARMAĞAN YAĞMURU

"Armağan Yağmuru" kampanyamıza katılabilmeniz için, yayımladığımız "televizyon" kuponlarından sıra numarasıyla 12, "bilgisayar" kuponlarından 10 adet, "çalışma odası" kuponlarından 8 adet, biriktirmeniz gerekiyor.

Milliyet ÇOCUK'tan

RENKLİ TELEVİZYON KUPONU

4

Milliyet ÇOCUK'tan

BİLGİSAYAR KUPONU

4

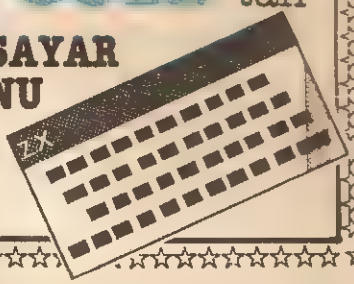

Milliyet ÇOCUK'tan

ÇALIŞMA ODASI TAKIMI KUPONU

1

MUZİP TELEFONLAR

TELEFONLAR bazen çok gerekli işler için çalar, bazen de düşen yanlış numaradır ve yine cevap vermek zorunda kalınır. Yanlış numaralara ek olarak bir de istenmeyen aramaları sayabiliriz.

Yeni yapılan bir telefon modeli, yanlış numaralara ve istenmeyen aramalara karşı sahibini koruyabiliyor. Dışardan arayan, karşısında aradığı kişi yerine telefondan gelen bir sesi buluyor. Bu ses ona her telefon sahibinin ancak kendisinin bildiği ve istediği kişilere verdiği gizli numarayı soruyor. Eğer arayan kişi kendisine sorulan bu gizli numarayı bilmiyorsa, akıllı telefon kendiliğinden kapanıyor.

Karşıdaki kişinin sorulan gizli numarayı bilmemesinin nedeni, telefon sahibinin o kişiye numarayı daha önceden vermemiş olmasıdır. Ya da, arayan kişi, numarayı bildiği halde o anda unutmuş olabilir. Birinci durumda telefon çok akıllıca davranıp, sahibini istenmeyen bir aramaya karşı korurken, ikinci durumda yanlış bir iş yapmış olabilir. Çünkü, arayan kişi, belki de önemli bir iş için arıyordur ama o anda numarayı unutmuştur.

Bu tür yanlışlıkların olabileceği de hesaba katıldığı halde, bu akıllı telefonlar büyük bir ilgi görmekte. Özellikle iş yerlerinde, çalışma sırasında, insan hiç rahatsız edilmek istemeyebilir. Tam o sırada çalan bir telefon, üstelik yanlış numaraysa, hiç de hoşa gitmez. Ya da güzel bir uyku ya da dinlenmek için tam yatmışken, birden bire çalan telefon ve hiç hoşlanmadığınız biri karşınızda. İşte, o zaman akıllı telefon işe karışacak ve sizi yerinizden kaldırmadan, karşıdakine cevap verecektir.

Bu gibi yeniliklerle, gereksiz bir takım telefon konuşmaları da azaltılmış olur. İnsan sadece istediği ve sevdiği kişilerle konuşur, zamanını boşa geçirmiş olmaz.

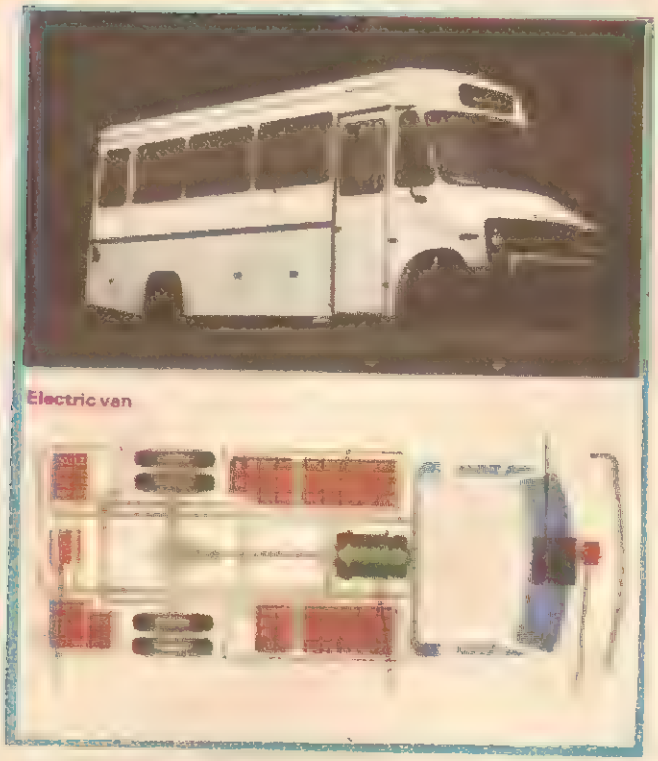

ELEKTRİKLİ OTOMOBİLLER

Pille çalışan küçük ve spor otomobillerin üretimine İtalya'da başlandı.

İTALYA'DA otomobil yapımcılığı, bilindiği gibi ileri bir teknolojik düzeye ulaşmıştır. Özellikle küçük ve spor otomobiller konusunda bu ülkedeki yapımcılar ön sıraları tutarlar.

İtalya'nın önde gelen otomobil fabrikalarından biri olan Gemini fabrikası, yeni bir tür otomobil üretimine geçmiş. Yakıt sorununu da göz önüne alan üreticiler, kent içi trafiğinde, özellikle de sıkışık alanlarda rahatlıkla yol alabilecek bir araç geliştirmişler.

Bu otomobilin ilk ve en önemli özelliği elektrikle çalışıyor olması. Gücünü özel sistemi içine yerleştirilen pillerden alan bu otomobilin diğer bir özelliği de ancak üç kişilik olması. Böylece yoğun trafik akışı içinde hem az yer kaplamış olacak hem de yakıttan tasarruf sağlanmış olacak.

Kent trafiği içinde 60 km.lik bir hızla yol alabiliyor. Bu hız da kent içi ulaşımda normal bir hız olarak değerlendiriliyor. Kent dışı yollarda otomobilin hızı 70 km.'ye kadar ulaşabiliyor. Altı devreli bir motor gücüne sahip olan yeni model otomobilin kapıları yukarı doğru kalkarak açılıyor. Bu da küçük otomobile ayrı ve değişik bir görünüm veriyor.

Yeni model otomobilin üreticileri aldıkları sonuçtan oldukça memnun görünüyorlar. Çünkü, otomobillerini piyasaya sürdükten sonra, aldıkları siparişler çok kısa bir süre içinde artmış. Bu da onlar için çok ümit verici bir durum, çünkü yaptıkları modelin tutunması halinde, bu tür girişimlerini arttırmak eğilimindeler.

Giderek bu modelin biraz daha büyükleri yapılıp, daha fazla kişi elektrik gücüyle taşınmaya başlanınca, enerji tasarrufu konusunda da önemli bir adım atılmış olacak.

Bu alanda yeni atılımlar içinde olan üreticiler, alıcılar tarafından da büyük destek gördüklerini söylüyorlar. Yakında yollarımızda küçük ama güçlü pilli otomobililere rastlarsak hiç şaşırmayalım

BİLGİSAYARLA KARŞI SALDIRILAR

BILGISAYARLAR bir yandan üretimde, iletişimde, büro işlerinde kullanılırken bir yandan da çok eski alanda yeni yeni kullanılmaya başlandı: Savaşta.

Amerika Birleşik Devletleri donanmasında son zamanlarda bilgisayarların kullanılmaya başlanması ile, savaşta daha iyi sonuçlar alınacağı umuluyor. Donanmaya yeni katılan yeni model kruvazörlerin bütün silah donanımları var. Deniz altı roket torpidoları, helikopter saldırı cihazları ve bunların yanında öldürücü niteliği olan daha başka silahlar. Ama bu oldurucu silahları daha da öldürücü yapan, bunları denetleyen bilgisayar sistemi.

Bilgisayar donanımlı gemiler içinde ilki olan Ticonderoga, üç ayrı bilgisayar sistemine sahip. Bilgisayar sistemine Aegis adı verilmiş. Eski Yunan Tanrısı Zeus'un kalkanının adı bu. Bilgisayarın işlevi modern savaş taktiklerini çözmek.

Bugün savaş durumunda, bir filonun dış güçleri jetler tarafından korunuyor. Yakın savunma ise, güverteden hızlı silahlarla sağlanıyor. Ama ortada korunmayan bir bölge kalıyor. Ticonderage gibi Aegis'e sahip gemiler, işte bu açıkta kalan korunmayan bölgeyi korumakla görevliler.

Aegis radar yoluyla aldığı verileri değerlendirip, hangi durumda hangi silahların kullanılacağına karar veriyor. Tabii, zamanlama ve doğru hedefin seçilmesi de Aegis'in görevleri arasında. Bu koşullar altında, bu tür donanımı olan gemiler 26 subay ve 300 asker ile iş görebiliyor. Oysa daha önceleri, benzer büyüklükteki savaş gemileri için 116 subay ve 1678 asker gerekiyordu.

ORMANLAR KRALI ROBİN

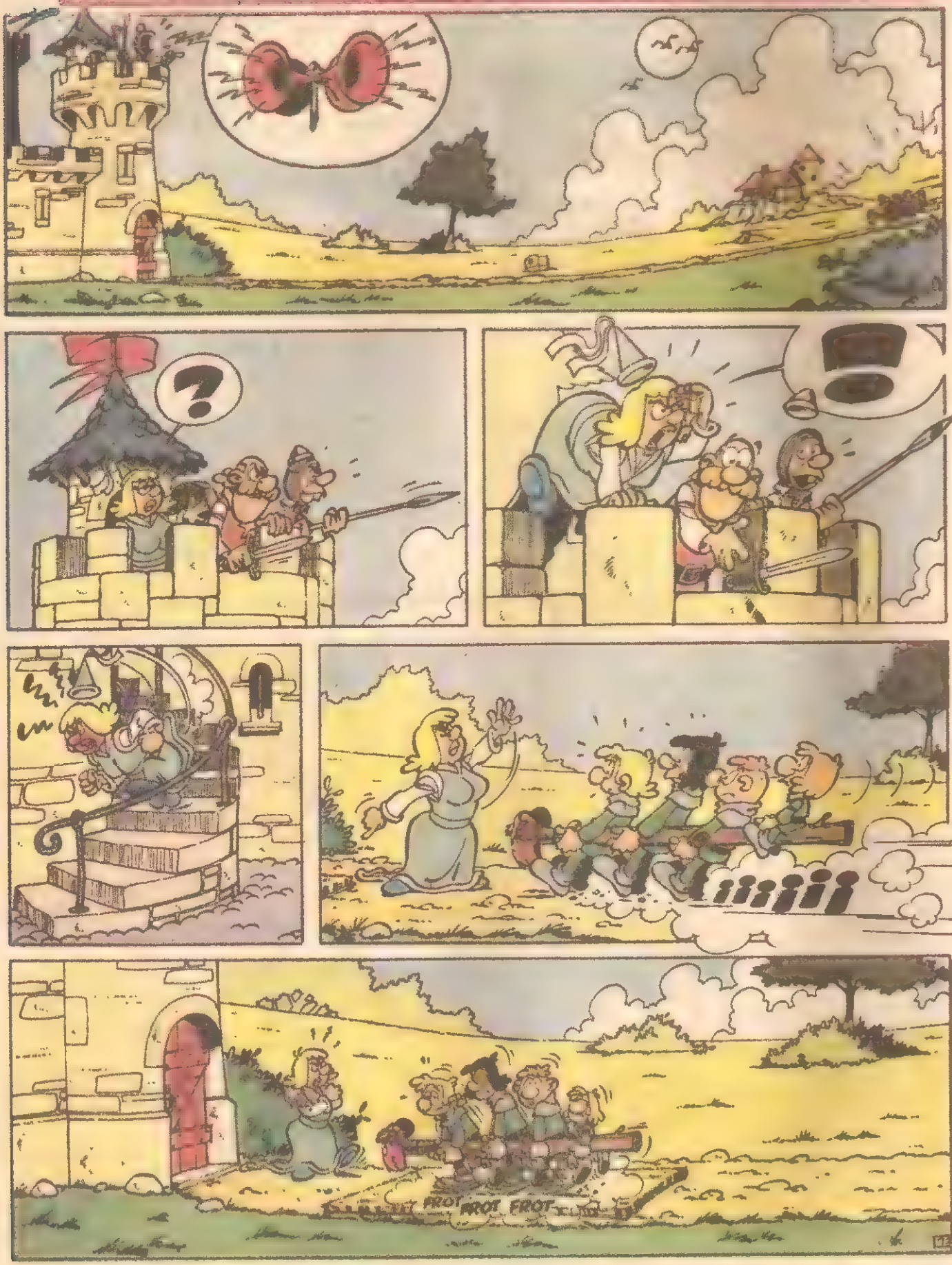

Çin'de "Batı Rüzgârı" üssünden fırlatılan bir deney füzesi görülüyor. . 1980 Mayısında fırlatılan füze, 5 000 mil katederek Güney Pasifik'e inmişti (üstte)

Gemini 10'dan hemen önce yeni bir tane ateşlendi. Plana göre Gemini, Agenası ile kenetlenecek, onun motorunu ateşleyecek, Agena 8 ile randevu için yola çıkacaktı. Agena'nın eklenmesi ile tehlike artıyordu. Ancak Gemini programı sona ermek üzere olduğundan bu risk göze alınmak zorundaydı. Ayrıca Collins Agena 8'den örnekler alacak ve başka işler gerçekleştirecekti.

Yeni Başarılar

Agena ile buluşmak ve kenetlenmek altı saat sürdü, motorları 80 saniye boyunca mükemmel bir şekilde ateşlendi ve Gemini 10'u 763 km. ileriye gönderdi. Agena'nın motorunda yeni bir patlama Gemini'nin dünyadan uzaklığının 382 km.'ye indirdi. Son bir itmeyle yörünge Agena 8'den sadece 18 km. aşağıya 377,6 km. yüksekliği düştü. Son tutuşmadan önce Collins uzay gemisinin açık kapağında ayağa kalktı fakat dışarı çıkmadı. Gemini yörüngesinin karanlık kısmındaydı, Collins ultraviole yıldız yayılımının fotoğraflarını çekiyordu.

39 saat yapışık kaldıktan sonra ekip Agena'dan uzaklaştı ve Collins uzayda yürümek üzere hazırlanmaya başladı. Agena 8'i, ilk kez 37 kilometre uzaktayken gördüler ve ona doğru hareket etmeye başladılar. İki saat sonra 3 m. üzerinde dolaşmaya başladılar. Collins uzay gemisinden ayrılarak elde taşınan manevra tabancasının güdüm kanalını uzay gemisinin ek kısmındaki hidrojen kaynağına taktı. Onu kullanarak Collins Agena'ya gitti. Oradan bir mikrometeor deneyi aldı ve gemini'ye getirdi. Ekip bilimsel ve mühendislik deneylerini 21 Temmuz'da atmosfere girinceye kadar sürdürdü ve uzayda 70 saat 46 dakika geçirerek 21 Temmuz'da hedefin 8 km. ilerisine indi.

12 Eylül de **Gemini 11'** "**Pete Conrad** ve Amerikan Ordusu'ndan Yarbay **Richard F.Gordon'**la birlikte ateşlendi. Bu uçuşun temel amacı yakında başlayacak olan Apollo projesinde gerekli bir tekniği ortaya koymaktı.

Daha önceki Gemini görevlerinde olduğu gibi, bir buçuk saat önce bir Agena yörüngeye sokuldu. Bu sefer buluşma birinci yörüngede gerçekleşecekti! Ve fırlatıldıktan 94 dakika sonra gerçekleştirildi. Gordon'un uzun bir yürüyüş yapması gerekiyordu, fakat Cerran ve Collins gibi güçlüklerle karşılaşarak faaliyetlerini kısa kesti. Ancak temel amacını gerçekleştirebildi. Gemini ile Agena arasına 33,3 m.'lik bağ yerleştirdi. Bu işlemin amacı yörüngedeki uzay gemisinin yer çekimi derecesi kullanılarak durdurulabileceğini ispatlamaktı. Bu bağ ayrıca aynı hızda ilerlemelere ve ortak çekim noktalarının çevresinde iki gemiyi döndürerek sunî yerçekimi yaratmaya yarıyordu. Çekim azaltma deneyi gerçekleşmedi, fakat dönerek aynı hızda kalma bir noktaya kadar gerçekleşti. 26. yörüngede Conrad yörüngeyi 1.368 km.'ye çıkarmak için Agena'nın motorunu ateşledi. O yükseklikten şöyle diyordu: **"Burası epey yüksek ve size söylüyorum, dünya yuvarlak"** iki tur

sonra Agena ateşlendi ve yükseklik 259 km.'ye düşürüldü. Uçuşun geri kalan kısmında bilimsel ve mühendislik deneyleri yapıldı ve dünyanın ve yıldızların fotoğrafları çekildi. 44'üncü turda uzayda 71 saat 17 dakika geçiren Gemini atmosfere girerek hedefin 2.4 km. ilerisine indi.

Son Gemini uçuşu 11 Kasım' da içinde **James Lovell** ve Binbaşı **Edwin G.Aldrin** olan **Gemini 12**' nin ateşlenmesiyle başladı. Gene önce bir Agena yörüngeye sokuldu, Cernon, Collins, Gordon'un deneylerine dayanarak Aldrin uzayda çalışmaya daha iyi hazırlanmıştı. Kendisini Agena' ya ya da Gemini'ye bağlayabilecek bir çift vücut bağı vardı. Çeşitli uzay araçları ile çalışırken emniyet içinde olması için ek bölümde oluşturulan çalışma sahasına ayak kemerleri yerleştirilmişti. Uzay gemisinin ön tarafında benzer çalışmalar yaparken vücut bağlarını kullanıyordu. Gemini'nin dışında 2 saat 29 dakika kalmasına rağmen, Aldrin daha önceki astronotlar gibi yorgunluk hissetmedi. Geri dönüş sorunsuz bir şekilde sona erdi. Hedefin 2.4 km. ilerisine indiler. Uzayda 94 saat 34 dakika kaldılar. 1966 yılı Gemini'nin zaferiyle kapanırken, 1967 Apollo'nun trajedisiyle başladı.

Japon Mu-3H katı yakıtlı üç aşamalı roket, Kagoshima'dan uzaya fırlatılırken... Araç 300 kilo ağırlığında bir uydayı uzaya yerleştirebilecek güçte. (altta)

İlk Uzay Kazaları

27 Ocakta ilk insanlı **Apollo** projesinin personeli Kennedy Uzay Merkezi'nde uzay gemileri içindeki çıkan bir yangında öldüler. **Virgil I. "Gus" Grissom, Edward H.White** ve Amerikan Ordusu'ndan yarbay **Roger B. Chafee** uzay gemisinde ölen ilk Amerikan astronotlarıydı. Saturn I B' füzesinin üstündeki Apollo'da oturuyorlardı. Saturn'de ve Apollo'da yanıcı yakıt olmadığından ve tüm parlayıcı bileşikler ayrılmış ya da çıkartılmış olduğundan durum pek vahim görünmüyordu. Yangın başladıktan 15 saniye sonra üçü de ölmüştü ve yangın söndü. Bir ekip etraflı bir araştırma yaptı ancak yangının kesin nedeni anlaşılmadı. Kanaatler uzay gemisi kablolarındaki bir kısa devrenin yangına yol açmış olabileceği yolundaydı. Yangının şiddetiyse Apollo'nun yüzde 100 oksijen atmosferi kullanmasına bağlanıyordu.

Trajediyi tamamlayan başka bir öğe de giriş kapağının açılmasının 90 saniye gerektirmesiydi. Bu yangın Apollo'nun içindeki malzemenin geniş bir şekilde elden geçirilmesine yol açtı. 11 Ekim 1968'de başka bir kapsül gönderilmeden önce yangın yalıtımı için pek çok zaman ve para harcandı.

1967 yılı Sovyetler Birliği için de trajediyle açıldı. 23 Nisanda Voskhod 1'in komutanı olan Albay **Uladimir M.Komarov,** Baikonur'dan ilk insanlı Soyuz ile fırlatıldı. Fırlatma ve yörünge turları 13. tura kadar yolunda gitti. Komarov aşağıya iyi olduğunu ve Soyuz'un planlandığı gibi çalıştığını düzenli olarak bildiriyordu. Bir süre sonra Soyuz'u hareket ettirmek ya da durdurmakta güçlüklerle karşılaşmaya başladı. 18. yörüngede fırlatılmasından 26 saat 45 dakika sonra

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Tanegashima Adası'nda Japonlara ait bir uzay üssü... Gerde hava gözleme istasyonu görülüyor. (üstte)

1960 yıllarında 41 m. çapında buna benzer balon uydularla radyo sinyalleri kullanılarak uzun mesafe iletişim denemeleri yapılıyordu (üstte sağda)

Komarov geri dönüşe ve hız kesicilerini ateşlemeye başladı. Bundan sonra olanlar belki de hiçbir zaman bilinemeyecek. Muhtemelen sert yörünge manevraları ya da atmosfere girişteki dönmeler, kurtarma paraşütünün iplerini dolaştırmış açıldığı zaman karmakarışık bir şerit haline getirmişti. Kozmonot, Soyuz saatte 644 km. hızla düşer düşmez ölmüştü.

İki felâketten sonra insanlı uzay uçuşları yavaşladı, ancak ne ABD'de ne de SSCB'de tamamen durdurulmadı. Apollo, alevlerin arasından anka kuşu gibi çıkarak ilk insanı önce ayın etrafına sonra da kıraç yüzeyine taşıdı. Aynı şekilde Soyuz'un ileri düzeyde yeniden tasarımı ve denenmesiyle son derece güvenli bir uzay gemisine ulaşıldı ve Soyvetlerin ilk uzay istasyonları olan Salyut'a astronotları taşımak için kullanıldı.

"Uydu aracılığıyla canlı yayın!"

Bu cümle, uydu aracılığıyla yapılan yayınların artmasına karşın, televizyondan gittikçe daha az duyulmaya başlandı. Bu, uzayı ilk kez sanayileştirme çabasındaki olağanüstü başarının garip bir türde tanımlanması olmakla birlikte uydunun günlük yaşantıda da artık vazgeçilmez bir öğe olduğunun kesin işaretidir.

Haberleşme uyduları görünmez bağlarla ülkeleri birbirine bağlamaktadır. Bu bağlar eğer çözülürse dünya ekonomisi de çöker. Önümüzdeki on yıl içinde, sözkonusu olan bu bağla sanayileşmiş ülkelerin yanı sıra gelişmekte olan birçok ülke için de yaşamın kendisi olup çıkacaktır.

Haberleşme uyduları, İkinci Dünya Savaşı'ndan kısa bir süre sonra Hitler'in roket teknolojisinin, **Newton** ve **Kepler**'in yasalarıyla Marconi'ninkilerinin birleşmesinden ortaya çıkabileceği olasılığı ilk kez ileri görüşlü bir İngiliz yazar tarafından ortaya atıldı. **Arthur C.Clarke,** haberleşme yayın istasyonlarının yeryüzünden 22.300 mil (35.880 km) uzaklıktaki bir yere yerleştirilmesine ilişkin görüşlerini ayrıntılı bir şekilde Ekim 1945 sayılı **Wireless World** dergisinde açıkladı.

Bu, aslında uydulara ilişkin ortaya atılan ilk görüş değildi. Clarke'ın çalışmasındaki önemli nokta; hareket etmeden durabilecek cisimler için gökyüzündeki bir yerin ortaya çıkarılmasıydı. Daha doğrusu, Clarke yeryüzüne göre, uydunun hareketsiz durabileceği bir yörünge buldu. Buna dünya ile aynı yörüngede hareket eden uydu, yeryüzüne göre hareketsiz yörünge ya da **Clarke'ın Yörüngesi** adı verildi. Uydu yörüngeden ne kadar uzak olursa tam bir daire çizip turu tamamlaması da o kadar uzun bir zaman alır. 22.300 mil (35.880 km) uzaklıktaki daire biçimindeki yörünge, dünyanın kendi ekseni çevresindeki dönüş süresi gibi, tam 24 saatte turunu tamamlar. Gelgit güçlerin etkisi uydunun sürekli olarak merkezde kalmasını sağlamaya çalışmasına karşın böyle bir yörüngenin içindeki uydu günlerce aynı yerde kalabilir.

Clarke, dünya iletişimini sağlamak için bundan daha elverişli bir durum bulunamayacağını belirtti. Üç uydu buradan kutupların dışında yeryüzünün geri kalan hemen hemen her yanını görebilecekti. Bundan böyle radyo yayınları iyon yuvarında söz konusu olabilecek herhangi bir aksaklığın kurbanı olmayacaktı.

Yeryüzüne yakın bir yörüngeye uydu yerleştirilmesi fikri benimsendiği için daha uzak bir yere yerleştirilmesi de doğal olarak sözkonusu bile edilmedi. Aslında ilk haberleşme uydusu birdenbire Ay oluverdi. ABD ordusu müdendisleri 1951 yılında denemeleri sırasında bunu bir

yansıtıcı olarak kullanıyorlardı ve haberleşme sırasındaki bir arıza 1955 yılında **Güneş**'in etkisinin yoğun bir şekilde artmasına neden oldu

İnsanların gerçekleştirdiği ilk yapay uydu olan **Sputnik 1** radyo sinyallerinin türleriyle geliştirilmiş bir haberleşme uydusuydu. 1957'de uzaya fırlatıldı. Uzaydan duyulan ilk insan sesi ABD Başkanı **Dwigh D. Eisenhower**'a aittir. Uzayın kullanımında az bir yarar gören Başkan, banda alınmış Noel mesajını uydu aracılığıyla dünyaya iletti. İlerde gerekli olabilecek mesajları saklayıp gereksizleri atabilecek nitelikte olan kayıt aygıtı gecikmeli tekrarlayıcı uydu diye tanımlanmıştı. Daha sonraki gecikmeli tekrarlayıcı olan **Courier 1B**, 4 Ekim 1960'da uzaya fırlatıldı. Bu askeri uydu, dakikada yaklaşık 68.000 sözcüğü bünyesinde saklayıp, tekrar geri gönderebiliyordu. Sınırlı akü yerine güneş üniteleri kullanıldı.

Balon Uyduları

ABD ordusunun eskiden kullandığı Ay'ı taklit edenler, alüminyumla kaplı Mylar'dan gerçekleştirdikleri büyük ve yansıtıcı balon olan **Acho 1 ve 2**'yi denediler. Bunların kullanımı, yeryüzündeki merkezlerin her iki balonu da aynı anda görebilmesiyle sınırlandırılmıştı. Daha sonra ise, jeodetik ozmanlar, yeryüzünden uzakta haritacılık dalında bunlarla çok olumlu sonuçlar elde edilebileceğini ortaya çıkardılar.

Mühendisler, etkin bir nakledici sisteme, yani, telefon sisteminde kullanılan nakledici mikro dalgaların yörüngesel türüne gereksinmeleri olduğunu fark ettiler. Yeryüzüne göre hareketsiz yörüngeye birkaç uydu yerleştirmeyi mi yoksa bunları uzaya fırlatmak için büyük miktarda para harcamayı mı ya da daha yakındaki yörüngelere çok sayıda uydu yerleştirerek uydular için büyük yatırımlar mı yapmaları gerektiğine karar veremeyerek, bu konuları bir süre tartıştılar. Sonunda ise, sanki uyduları izlemek daha kolay olacakmışcasına hareketsiz yörüngeyi savunanlar tartışmayı kazandı. Yeryüzüne daha yakın olan yörüngedeki uyduların, büyük antenlerin sürekli hareketlerine ve bir uydu ufuk dairesinin altında kaybolurken diğerinin de aynı anda yükselmesine gereksinmesi vardır. Öte yandan yeryüzüne göre hareketsiz olan uyduların ise, sadece yere yerleştirilen bir antene gereksinmeleri vardır.

Clarke'ın Yörüngesi

Arthur C.Clarke, yeryüzüne göre hareketsiz uyduyla ilgili açıklamasını, **Memorandum to the Council of the British Interplanetary Society**'e yaptı. 25 Mayıs 1945 günlü bu belge, Washington D.C.'deki Smith-sonian kuruluşunun arşivindedir. Kuruluş açıklamanın bir an önce basılmasını sağlık verince, açıklama ekim ayında **Wireless World**'de yayınlandı.

Clarke yazısında, 24 saatlik yörüngenin önemini vurgulayarak, dünyadan ayarlanmış bir noktadan ekvatordaki merkezin denetiminin uydu aracılığıyla sağlanabileceğini belirtmişti. Eşit aralıklarla ekvatordan 22.300 mil (35.800 km) yükseklikteki üç uydunun dünyanın dört bir yanına örümcek ağı gibi dağılabileceğini ve tek bir uydunun aynı anda değişik bölgelere yayın yapabileceğini de göstermişti.

Yukarıda adı geçen kuruluştan 23 yıl sonra söz ederken - sadece bu ilkelerin ışığında dünya çapındaki uydu haberleşme ağının gerçekleştiğini unutmamalıyız - Clarke 1945 yılında, haberleşme uydularının, yörüngeye yerleştirilmiş geniş kapsamlı uzay merkezleri ve yetkili elemanlarla gerçekleştirilebileceğini söylemişti.

Daha küçük boyutlarda elektronik aygıtlar üretebilen sanayinin inanılmaz başarısı sayesinde, ilk çıkan otomatik aygıtlar bira fıçıları boyutlarını aşamadı. Bununla birlikte, bakımının düzenli olarak yapılabilmesi ve merkezin işlevini sürdürebilmesi için yakıt sıkıntısı da çekilmemelidir. Clarke'ın düşünceleri artık bugün amacına ulaşmak üzeredir.

Telstar

Bununla birlikte, ilk gerçek haberleşme uydusu olan **Telstar 1**, yeryüzüne yakın yörüngeye 593x3.500 mil (952x5.632 km)'ye fırlatıldı. Ticari nitelikte olan uydunun tüm giderleri **Amerikan Telefon ve Telgraf Şirketi** tarafından karşılandı.

10 Temmuz 1962'de uzaya fırlatılan Telstar 1'i yaklaşık bir yıl sonra **Telstar 2** izledi. Üsler ABD'de **Andover, Maine,** İngiltere'de **Goonhilly Downs** ile Fransa'da **Pleumeur-Bodou**'daydı. Uzaydan yapılan ilk yayında, ekranda Amerikan bayrağıyla arka planda Andover'deki üs gösterilmişti. Bu görüntü, uydunun fırlatılmasından 15 saat sonra New Jersey'deki ABD üssüne, İngiltere ve Fransa'ya da iletildi. İki hafta sonra ise, milyonlarca Avrupalı ve Amerikalı, Atlas Okyanusu'nun iki tarafında bulunan kişiler tarafından yönetilen bir konuşmayı izlediler. Bu kişiler, sadece konuşmakla kalmayıp, uydu aracılığıyla yapılan canlı yayın sayesinde birbirlerini izleme olanağını da buldular. Birçok tarihçi o günü **"yerkürenin kasabası"**nın doğuşu olarak ilân ettiler.

Telstar, sadece mühendislik açısından bir deneme olup, tasarlanmış düşüncelerin bir kanıtı

Bu ansiklopedi TURK TICARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

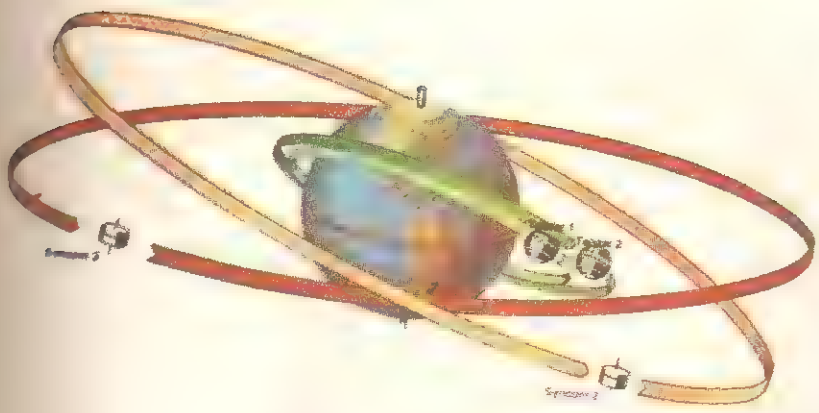

Telstar ve Syncom'un yörüngeleri Jeolojik merkezkaç yörüngeye oturmuş bir uydu, ekvator üzerinde dünyanın kendi ekseni çevresinde dönüşümüne uyum sağlar. Ne batıya ne de doğuya kaymaz. Bu nedenle günde 24 saat aralıksız iletişim sağlayabilir. Telstar 1 ve 2 gibi düşük yükseklik sistemlerinin, gökten geçtikleri yerlerin yer istasyonları tarafından izlenmesi gerekir. Böylelikle istasyon bir uydudan diğerine geçebilir. Telstar 1 yörüngesi 952x5.632, Telstar 2'nin yörüngesi ise 972x10.800 km. boyutlarındadır. Öte yandan 8 rakamı yörüngeye sahip olan Syncom uyduları ise ilk ticari uyduların öncüleridir. (üstte)

olmasının yanısıra, "bilinmeyenlerin bilinmeyenini" bularak tarihi değiştirebileceği düşüncesiyle fırlatılmışı. Çözülemeyecek sorunlarla karşılaşılmamasına karşın, bilim adamları radyasyonun güneş ünitelerine ne denli zararlı olabilceğini fark ettiler. Bu sorun, yoğun araştırmalarla en aza indirildi ama uydu yaşamında hâlâ sınırlayıcı ve önemli bir unsur olmaya devam etmektedir.

Telstar 1'i yeryüzüne yakın diğer bir yörünge uydusu olan **Relay 1** izledi ve 13 Aralık 1962'de fırlatıldı. **Relay 2** ise 21 Ocak 1964'de yörüngeye yerleştirildi. Bunlar da Telstar gibi tamamiyle deneme araçları olup uydularla ilgili her şeyi öğrenebilmek amacıyla gerçekleştirilmişlerdi. Bunlar, sadece daha önemli olayların başlangıcını oluşturdular.

26 Temmuz 1963'de **Syncom 2** Atlantik'in üstünden dünya ile aynı yörüngede hareket eden bir yörüngeye yerleştirildi. **Syncom 1**'de şubat ayında aynı yere yerleştirilmişti ama radyo sisteminde çıkan bir arıza nedeniyle işlevini yerine getirememişti. Syncom 2'nin yörüngesi 28°'ye yatırıldı. Syncom 2, 13 Eylülde Relay 1 ile birlikte Rio de Janeiro, Brezilya, Lagos, Nijerya ve New Jersey arasındaki konuşmaları sağlamak amacıyla üç kıtayı birbirine bağlamak için kullanıldı.

Syncom 3, uluslararası gün değiştirme hattının yakınlarında, 19 Ağustos 1964'de ekvatorun üstüne yerleştirildi ve Japonya'da yapılan Olimpiyatların açılış törenini canlı olarak yayınladı. **"Uydu aracılığıyla canlı yayın"** - böylece dünya, haberleşme uydularının gücünü anlamaya başladı.

Uyduların ticari gücü başın-

Uluslararası İletişim Uydusu Sistemleri Organizasyonu "Intelsat"ın yörüngeye yerleştirdiği 39 kiloluk ilk uydu Avrupa Amerika arasında 240 sürekli devreye sahipti. Üç yıl süreyle çalışan bu uydunun yerine bugün daha gelişmiş uydular yerleştirildi. Bu uydular yılları ve kapasiteleri şöyle.

İNTELSAT 1 (1965) 240 devre 1 TV kanalı
İNTELSAT 2 (1967) 240 devre 1 TV kanalı
INTELSAT 3 (1968) 1500 devre 4 TV kanalı
INTELSAT 4 (1971) 4000 devre 2 TV kanalı
INTELSAT 4 A (1975) 6000 devre 2 TV kanalı
INTELSAT 5 (1980) 12.000 devre 2 TV kanalı

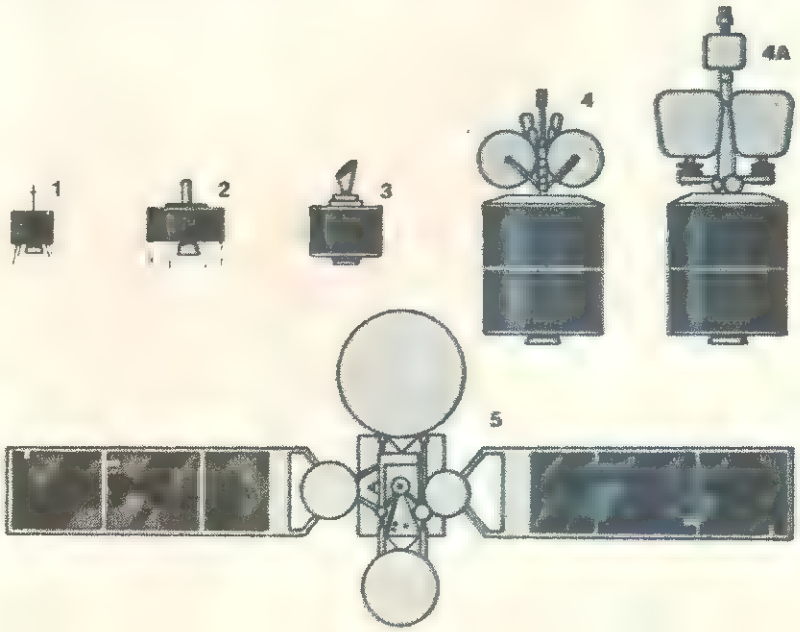

dan beri politikacıların da gözünden kaçmadı. 1961'de ABD Başkanı John F.Kennedy üsse davet edildi.

"Uyduyla haberleşme yöntemine katılan tüm ulusların ortak amacı; dünya barışını ve dünyanın dört bir yanındaki insanlarla daha sık ve insancıl bir ilişki kurmak olmalıdır."

1964 yılının ağustos ayında kısa adıyla Intelsat olarak bilinen **Uluslararası Telekomünikasyon Uydu Kuruluşu**'nun kurulması Başkanın çağrısına bir tür yanıt niteliğinde oldu. Üye ulusların sahibi bulunduğu bu kuruluşda yıllık kâr hisselere göre eşit olarak uluslara bölündü. (ABD, 1964'de %53 olan kârını 1975'de %33.5'e düşürdü. Vatikan ise %0.5'de kaldı. Sanayileşmiş ulusların liderleri 1980 yılında özellikle gelişmekte olan ülkeleri aralarına katarak üye sayısını 105'e çıkardılar.) Merkezi üs, kullanıcının kendi malı olarak kaldı. Bu ortaklığın başında ise kısa adıyla **Comsat** olarak bilinen, Washington'daki **Uydu Haberleşme Derneği**'dir.

Eşsiz bir yüreklilikle uzaya fırlatılan ilk uydu, kamuoyunda daha çok **Early Bird** adıyla bilinen **Intelsat 1**'dir. 28 Haziran 1965'de 240 telefon şebekesiyle her zamanki hizmetlere dahil edildi. Silindir şeklindeki uydu 2.36 ft. (0.72 m) genişliğinde, 1.93 ft. (0.59 m) yüksekliğinde ve 86 lb (39 kg) ağırlığındaydı. Çevresi güneş üniteleriyle kaplı olan uydunun gücü ise 40 W' idi. Oyuncak bir topa benzeyen bu uydu, sabit bir şekilde dönebilen basitleştirilmiş bir yöntemle gerçekleştirilmişti. Early Bird, 18 ay çalışabilecek şekilde hazırlanmasına karşın, dört yıl boyunca görevini sürdürdü. Günümüzün ölçülerine göre yukarıda sözü edilen yürekliliğin pek bir anlamı olmamakla birlikte 1965 yılı sözkonusu edildiğindeyse gerçek bir devrim olarak nitelendirilmişti.

Intelsat 2, 1976 yılında fırlatıldı. Bu, birincisine oranla daha büyüktü, 75 W gücünde ve 189.6 lb. (86 kg) ağırlığındaydı. Fakat hepsinden önemlisi tür başına düşen maliyetin 30.000 dolardan 10.000 dolara düşmesiydi. Ayrıca, Intelsat 2, Pasifiğin üstündeki ilk ticari haberleşme uydusu olup

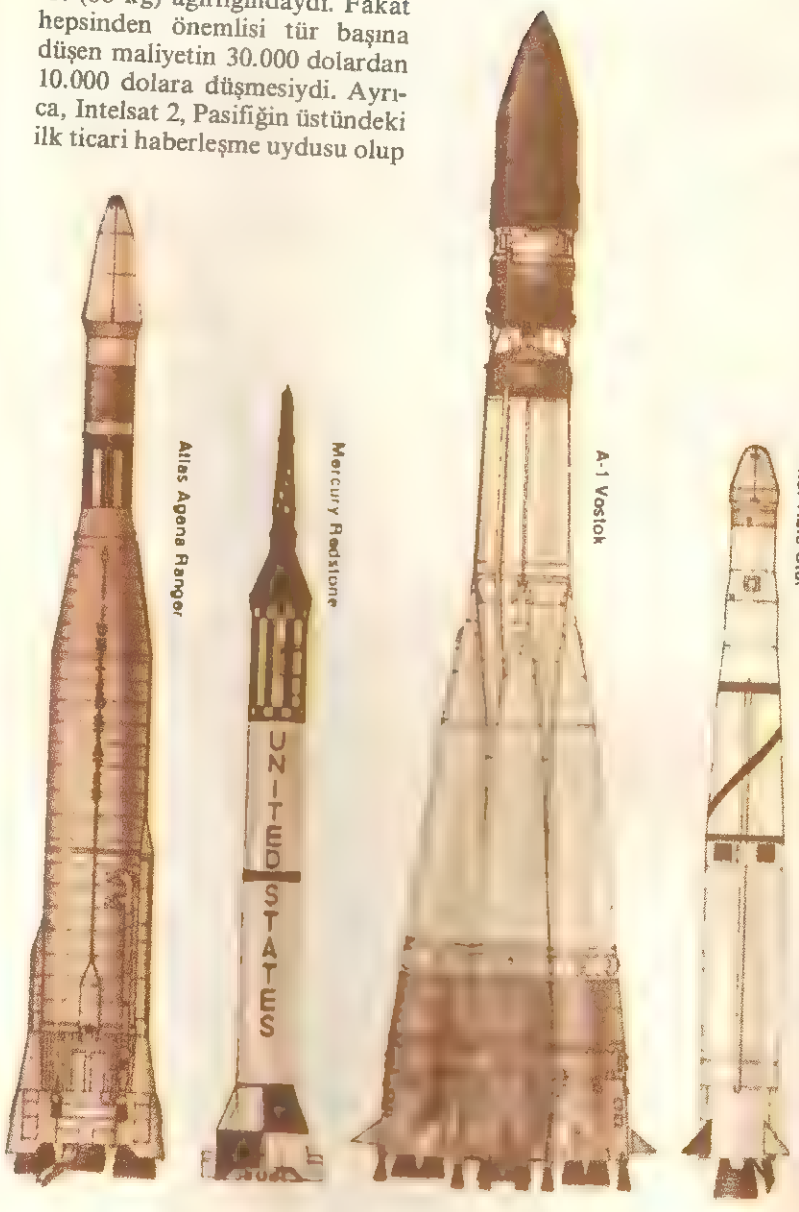

Early Bird'e bağlı kuzeydeki sadece iki üssün yerine Kuzey ve Güney bölgelerindeki üsler aracılığıyla da birçok yere ulaşabilecek yetenekteydi.

Intelsat 3 ile, kapasite 1.500 tura ve güç 120 W'ye ulaştı. Maliyet ise tur başına 2.000 dolara düştü. Dizideki sekiz uydunun her birinde boru şeklinde dikine mekanik antenler kullanıldı. Intelsat 1 ve 2'de her yöne dönebilen, bir başka deyişle, güçlerini uzaydaki merkezi bir noktadan çevreye ulaştırabilen antenler kullanıldı. Intelsat 3'ün boru anteni, döner levhanın üzerindeki elips şeklindeki yansıtıcıya, yukarı doğru yerleştirilir, böylece de boru merkezden sadece yeryüzüne çevrilmiş olur. Uydu eğer 5 yıllık çalışma süresinde işlevini yerine getirecekse uzun ömürlü uzaya göre değerlendirilmiş motorlara gereksinmesi olduğu için, bu, ileriye atılmış çok önemli bir adım olarak değerlendirilir. Bazı sorunlarla karşılaşılmasına karşın genelde görevlerini başarıyla tamamlamışlardır. 1969

10 Kasım 1972'de ilk Kanada ticari uydusu, Amerika'nın Cape Canaveral üssünden fırlatılırken. (sağda)

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

İntelsat 4A ailesinden bir uydu, fabrikada bakım sırasında. (üstte)

Anik (Eskimo dilinde "kardeş") adlı bu uydu, Kanada'nın 3.800.000 mil karelik alanında iletişimi başlatarak bir çığır açtı. (üstte).

yılında astronotlar Aya ayak bastıklarında Intelsat 3 kaydırmalı üsten gelen verileri almak amacıyla kullanıldı.

Dizideki ikinci adım ise 4.000 telefon şebekesini ya da renkli iki televizyon şebekesine yahutta her ikisinin bileşimini içeren **Intelsat 4** idi. Uydunun gövdesi 7.8 ft (2.38 m) genişliğinde, uzunluğu 9.25 ft. (2.82 m), ve 8.1 ft (2.46 m)'ye yükselen bir de anteni vardı. Intelsat 3 gibi onun da dikine olan antenine haberleşmeyi geniş çapta yapması için güçlü ışık yayan bir aygıt eklendi. Ayrıca Intelsat 4, birçok önemli olayı da gerçekleştirdi. 400 W gücündeki kendi güneş ünitelerine bağlı kalmak yerine elde edilebilir frekanslarla donatıldı. Uyduya yerleştirilmesi olası olan birçok şebeke sayesinde, dinleyiciler kendi seslerini başkalarınkinden ayırtedebilme olanağına sahip olabilirlerdi. Dörtlü dizinin değişik bir türü olan **Intelsat 4 A,** ışık yayan aygıt sayısını arttırıp, polarılmış sinyallerle, maliyeti tur başına 1.000 dolar olan şebeke sayısını da 6.000'e çıkartarak bu soruna kısmen de olsa bir çözüm getirmiş sayılır. 4 ve 4A daha önce kullanılan Thor-Delta dizilerindekilerin yerine geniş ve etken anlamda kullanılan ilk fırlatıcılardır.

Intelsat 5 dizisinin uyduları ilk kez 1980'de uzaya fırlatıldı. Eski gelenekler bozularak, sabit bir şekilde dönebilen basitleştirilmiş yöntemin yerine yine sabit olan üç eksenli bir aygıt kullanıldı. Daha karmaşık durum denetimleri sözkonusu olurken, daha az güneş ünitelerine gereksinme oldu. Gövdede güneş, ünitelerin yarısından daha azında yoğun etkisini sürdürürken düz panellerin durumu kolayca radyasyon ışınlarına göre ayarlanabiliyordu. İlk Intelsat 5'ler **Atlas Centeur** tarafından uzaya fırlatıldı, daha sonrakiler ise Intelsat her iki fırlatıcıyı denedikten sonra Space **Shuttle** ve **Ariane** tarafında kullanılmak üzere bekletildi.

Intelsat 5, 12.000 telefon şebekesiyle renkli iki televizyon kanalını içermektedir. Ayrıca birçok uydu tarafından kullanabilen 14/11 bilyon elektromanyetik dalga frekansı ile 6/4 hertz bantı içinde işlevini sürdürür (bir Hertz saniyedeki bir devire eşittir, örneğin, bir milyon elektromanyetik dalga saniyede 1.000 milyon devire eşittir). Tüm bunların yanısıra radyo spektrumlarının kullanımını arttırmak için de diğer yöntemlerden de yararlanılabilir.

27 adet Intelsat uydusu 31 Ekim 1977'de uzaya fırlatıldı, bunlardan 21'i görevini başarıyla gerçekleştirirken geri kalanı fırlatma roketindeki bir arızadan ötürü görevini tamamlayamadı. Aynı tarihte 12 uydu (4 ve 4A dizilerinin tümü) 102 Intelsat üyesinin kullanımı için hazırlanmıştı. Intelsat'ın toplam yatırımı 437.7 milyon dolardı. Bu rakam 1965 yılı giderlerinin hemen hemen beşte biri kadardır.

Intelsat Dizileri

Uluslararası Telekomünikasyon Uydu Kuruluşu, Intelsat, ilk uydusu olan Early Bird'ü 1965 yılında Clarke'ın yörüngesine fırlattı. 86 lb (39 kg) olan bu küçük ve hafif uydu, Avrupa ve Kuzey Amerika arasındaki 240 şebekeye üç yıldan fazla bir süre hizmet etti. O zamandan beri Intelsat tüm ulusları kapsayan haberleşmeyi sağlamanın yanısıra, her biri de diğerlerine oranla hem daha büyük hem de daha etken ve güçlü olan 4 yeni haberleşme uydusunu geliştirdi.

Telstar/Syncom Yörüngeleri

Yeryüzüne göre hareketsiz yörüngedeki uydu, Dünyanın ekvatorun üstündeki dönüş süresine benzer. Yeryüzünden ayarlanmış bir noktadan ötürü ne doğuya ne batıya hareket edebilir. Bu yüzden bir tek uydu haberleşme görevini 24 saat boyunca kesintisiz olarak yerine getirebilir.

Telstar 1 ve 2 gibi, yeryüzüne daha yakın olanların gökyüzünden geçerken bunları izlemek için merkezi üslere gereksinmeleri vardır. Üsler ayrıca, ufkun altına kayıveren bir uyduyla bölgenin içine giren başka bir uydunun değişimini sağlamak zorundadır.

Telstar 1 yörüngesi 592x3.500 mil (952x5.632 km), **Telstar 2** ise 604x6.713 mil (972x10.800 km)' dedir. Clarke'ın yörüngesine ilk adım **NASA** tarafından **Syncom 2** ile atılmıştır. **Syncom 3** ise yeryüzüne göre hareketsiz olan bir uydudur. Bu denemelerin sonucunda ise, Clarke yörüngesine oturtulan haberleşme uydusu **Early Bird** (Intelsat 1) geliştirilerek çalışmalarına başlamıştır. **FCC** (Federal Haberleşme Komisyonu) 1980 Nisan'ında Comsat'ı iki kuruluşa vermeyi düşündüğünü açıkladı. Kuruluşlardan biri Intelsat ve Inmarsat'ın etkinlikleriyle ilgilenirken, diğeri de ülke çapındaki araştırmalardaki hizmetleri üstlenecekti. FCC, ayrıca sadece alıcı üslerin ruhsatlarının iptaliyle yetkili kuruluşların uydu hizmetlerinde her zamanki yöntemleri uygulamaları yerine kesin ve etkili bir yol bulmaları gerektiğini belirtti. komisyon ayrıca, TV uydularıyla doğrudan yapılan yayınları nasıl düzenleyeceğini - ya yeryüzüne ait üslerin uyduların uzantısı gibi davranacak ya da bir başka yol deneyerek düzenli bir çalışma türünü gerçekleştirecekti - karar vermeye çalışıyordu.

Kuşkusuz Intelsat, çalışma alanındaki tek haberleşme uydu sistemi değildi. Teknoloji ilerleyip fiyatlar düştükçe haberleşme uydularıyla çalışma isteği de o oranda artmaya başladı. Yoğun bir tempoyla çalışan şirketlerin, nakliyecilerin bulunduğu nüfusu oldukça fazla ulusların iş hayatında birkaç yüz mil öteye mesaj ulaştırmaktan çok daha geniş kapsamlı haberleşme trafiği sözkonusu olduğundan, uydular ticari açıdan da önem kazanmaya başlamışlardı.

Kendi bünyesi içinde girişimde bulunan ilk ülke Kanada oldu. 1972 yılının kasım ayında **Anik 1**'i (ABD roketiyle) uzaya fırlattı ve **Anik 2,** 1973 yılının nisan ayında fırlatıldı. Ana şirket olan Telesat Kuruluşu ise telefon ve televizyon sistemini üstlenmişti. 1975 yılının mayıs ayında Telesat'ın tüm Kanada'yı kapsayan 50 yer üssüne hizmet verebilecek **Anik 3**'e gereksinmesi oldu.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

pul köşesi

TÜRKİYE

PTT İşletme Genel Müdürlüğü 19 Eylül 1984 günü **"Orman ve Orman Ürünleri Anma Serisi"** ni tedavüle çıkardı. 18 Mart 1985 tarihine kadar tedavülde kalacak olan seri 10, 20, 70, 90 TL. değerinde dört ayrı puldan oluşmaktadır.

Pullara konu olarak alınan ağaçların seçimi FAO ve Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılmıştır. **Sığla Günlük Ağacı** (sol üstte), **Ladin Doğu Ladini** (ortada), **Kayın Doğu Kayını** (sağ üstte), ve **Toros Sediri, Katran Ağacı** (sağda).

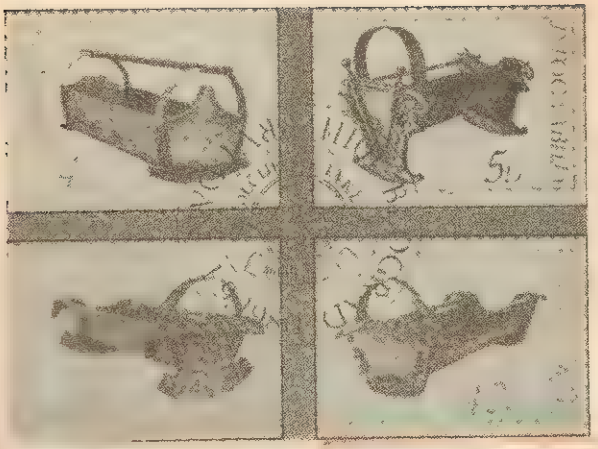

YUGOSLAVYA

Yugoslavya Posta İdaresi, tarafından 1 Eylül 1984 tarihinde **"Müze Resimleri"** adlı seri tedavüle çıkarıldı. **Geçmişteki Çocuk Beşikleri** konulu pulların motifleri Belgrat'taki Etnografya Müzesi'ndeki koleksiyondan alınmıştır.

Yine **Yugoslavya Posta İdaresi** tarafından **"Zeytin Ağacı"** motifli bir pul 15 Eylül 1984 tarihinde tedavüle çıkarıldı. Çok eski bir geçmişi olan zeytin ağaçlarının Yugoslavya için özelliği bir başka. Montenegre kenti yakınlarında Mirovica'daki zeytin ağaçları tam 2000 yaşında.

İTALYA :

İtalyan Posta İdaresi, tarafından 2 Ekim 1984 tarihinde **"Papa II. Jean Paul'un Dünya Seyehatleri"** konulu bir seri tedavüle çıkarıldı. Papa'nın 1981 ve 1982 yıllarında çeşitli ülkelere yaptığı gezilerden görüntülerin yer aldığı 12 pul dan oluşan serinin toplam değeri 11.250 liret.

ARJANTİN

Arjantin Posta İdaresi tarafından geçtiğimiz günlerde **"Hayvanlar Serisi"** tedavüle çıkarıldı. Çevre bilimi araştırmacıları tarafından hayvanlar ve doğayı koruma çalışmalarının bir ürünü olarak hazırlanan seri 20'şer dolar değerindeki beş ayrı puldan oluşmaktadır

BİR ADRES

İTALYA

Amministrazione delle Poste
e delle Telecomunicazioni
Ufficio Principale Filatelico
00100 Rome, Italy

Ege'nin altın öyküleri

ALTIN POST AVCILARI

*İlkçağın büyük destansal öykülerinden biri olan "**Altın Post Avcıları**" sonucunu İÖ III. yüz yılda yaşayan **Apollonios** isimli mitos yazarı anlatmıştır. Öykü **Boetia** Kralı **Athamas**'ın çocukları **Helle** ve **Phriksos**'u Kara denizdeki **Kolkhis** ülkesine götüren kanatlı koçun "altın postekisi"nin geri getirilmesini anlatır.*

BİR zamanlar Athamas adlı bir Boetia Kralı vardı. Bir bulut perisi olan Nephele ile evlenmiş ve bu evlilikten Phriksos ve Helle adlı bir erkek ve bir kız çocukları olmuştu. Fakat Athamas mutlu değildi. Karısı Nephele kendisini ondan üstün görüyor ve onu zaman zaman Olympos Dağında başıboş dolaşmaya bırakıyordu.

Sonunda Athamas, Nephele'nin kendini böylesine aşağı görmesine, onu Olympos Dağı'nda başıboş bırakmasına kızarak kendine yeni bir eş daha buldu. Yeni eşi İno, Athamas'ın Nephele'den olan çocuklarını kıskanıyor, onlardan kurtulmak istiyordu.

Bu arada, Kral Athamas Boetia'nın birkaç mevsimdir kötü hasat yaşamasından endişe duyuyor ve çözümler arıyordu. Nitekim nedenini araştırmak üzere Delphi'deki Kutsal Apollon Tapınağı kâhinlerine haberciler gönderdi, onların düşüncesini almak istiyordu. Yeni karısı İno, bunun bir fırsat olabileceğini gördü. Kafasından bir takım düşünceler geçmişti. Kocasının Delphi Kâhinlik Ocağı'na göndereceği habercilere rüşvet vererek, oradan sahte bir rapor getirmelerini istedi.

Delphi'den dönen habercileri Athamas'a iyi bir hasat mevsimi için oğlu ve kızını Zeus'a kurban etmesi gerektiğini söylediler. Athamas aldığı kötü haberle şaşırmış, sarsılmıştı. Her şeye rağmen, istemeyerek Delphi Kahinlerine boyun eğmek zorunda kalmıştı. Çocukların annesi Nephele, Göklerin kraliçesi Hera'ya bu korkunç kurban olayını önlemesi için gece gündüz yalvardı. Hera, insanların kurban edilmesinden nefret eden Zeus'dan olaya müdahale etmesini rica etti.

Tanrılar tanrısı Zeus, Phriksos ve Helle'yi kurtarması için tanrıların habercisi Hermes ile altın postu olan kanatlı bir koç gönderdi. Hermes ve koç kurban yerine vardıklarında Athamas oğlunun boğazını kesmek üzere bıçağını yukarı doğru kaldırmıştı. Yukarıdan kendisine doğru süzülerek gelen Hermes ve koçu görünce şükranla bıçağını bıraktı. Hermes, Phriksos ve Helle'ye altın postlu koçun sırtına binmelerini buyurdu. Koç, sırtındaki iki çocukla Karadeniz'in doğu kıyıları boyunca Kolkhis'e doğru uçarak uzaklaştı. Avrupa'yı Asya'dan ayıran boğazı geçerken Helle'nin başı dönmeye başladı ve koçun sırtından aşağıdaki suya düştü. Onun anısına, düşmüş olduğu boğaz bugün **"Hellespont"** olarak (ÇANAKKALE BOĞAZI) anılmaktadır.

okurdan okura

Şiir Köşesi

ÖĞRETMENİM

Canımdan çok sevdiğim
Beni büyüten öğretmenim
Bana, ana baba sevgisini öğrettin
Güzel öğretmenim.

İyiyi doğruyu öğreten
Kötüyü aklımdan silen
Beni çok seven
Güzel öğretmenim.

Bana okumasını yazmasını öğreten
Bana barışı, kardeşliği öğreten
Canımdan çok sevdiğim
Güzel öğretmenim.

Ramazan AYTAR

BİZİM GÜZEL ANNEMİZ

Büyütür bizi küçükten,
Yaşatır bizi yürekten,
Sever bizi gönülden,
Bizim güzel annemiz.

Her an yanımızda,
İçimizde, dışımızda,
O en yakınımızda,
Bizim güzel annemiz.

Behiye BİRER

Öykü

SERÇE'DEN MEKTUP

Ey insanoğulları! Küçüğüyle, büyüğüyle yaşlısıyla, genciyle hepinize sesleniyorum!

"Sen de kimsin?" derseniz ben bir serçeyim. Hani şu evlerin damlarında, ağaçlarda, elektrik tellerinde birsürüsünü gördüğünüz serçelerden biriyim. Siz insanlara göre, ufacık tefecik çelimsiz bir hayvancağızım ama, bir ekmek kırıntısını yuvasına taşımak için günboyu uğraşan bir karıncaya göre dev gibi güçlü ve iri yarıyım.

Neyse, şimdi sizlere bu mektubu neden yazdığımı anlatayım. Çünkü size içimi dökmek istiyorum ve laf aramızda size çok imreniyorum dostlarım...

Yakın zamana dek sizlere acırdım. Benim bir iki kanat çırpışıyla aştığım yeri siz uzun uzun yürür, yokuşları tırmanır, dereleri geçerdiniz. Bana göre çok zavallıydınız. Kendimi göklerin tek hâkimi sanırdım. Meğer ne aptalmışım!

Birgün bir de baktım ki kartaldan daha güçlü, koskocaman madeni araçların içine kurulmuş, gökte uçuyorsunuz! Tabii çok şaşırdım ve öfkelendim. Benim tek üstünlüğümü de en sonunda yıkmıştınız.

Ama sonra düşündüm de, bu sizin hakkınızdı sevgili dostlarım. Biz kuşlar eski çağlardan beri kanatlarımıza sahiptik, ve göklerde uçardık. Ama aradan uzun zaman geçti. Biz, yeni bir şeyler yapmak için hiç yorulmadık. Ama siz? Ah, siz durmadan çalıştınız, dinlenmeden uğraştınız. Sonuçta ne oldu? Siz, dünyayı sardınız. Denizlerde gemileriniz, göklerde uçaklarınız vızır vızır işliyor artık. Biz hayvanların kaderi ise tekdüze yaşamakmış.

İşte bu yüzden sizi tebrik ediyorum dostlarım. Bütün kalbimle diliyorum ki her zaman daha iyiye ve güzele koşun, başarılarınız son bulmasın.

Haydi hoşçakalın.

Petek SEVİNÇ

Resim

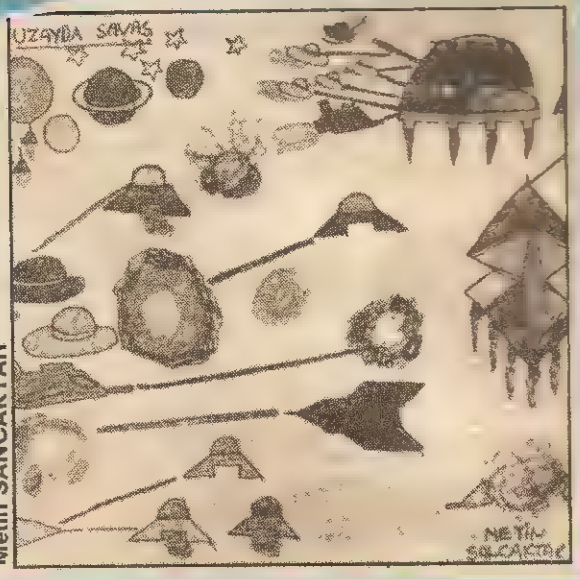

Metin SANCAKTAR

okurdan okura

şiir köşesi

KİTAPLARIM

Daracık dünyamda bulamadıklarımı
Yaşamak için sarılmışım sayfalarına
Her bir kelimen ayrı bir renk olup
Bırakmış ruhumda duygulu yankılar
Gözlerimde resim dilimde şiir, müzik olup
Vermiş zevk ve heyecan her an
Ruhuma açılan pencereden dolan ışığınla
Evrenin sırrını çözmüş, anlamışım
Tüm kötülüklerden arınmış ruhum
Kişiliğimi bulmuşum koynunda
İçimi huzurla doldurmuşsun
Ne zaman uzatsam ellerimi
Her an beni dost yüzüyle karşılayan
Yaşam boyu vazgeçilmez
Can dostlarım olmuşsunuz
Onlardan yoksun kalanlar,
Buyurun, dünyadan daha geniş
Kitaplar dünyasına katılın sizler de
Kadın-erkek, genci, ihtiyarı

Hanife KOZAN

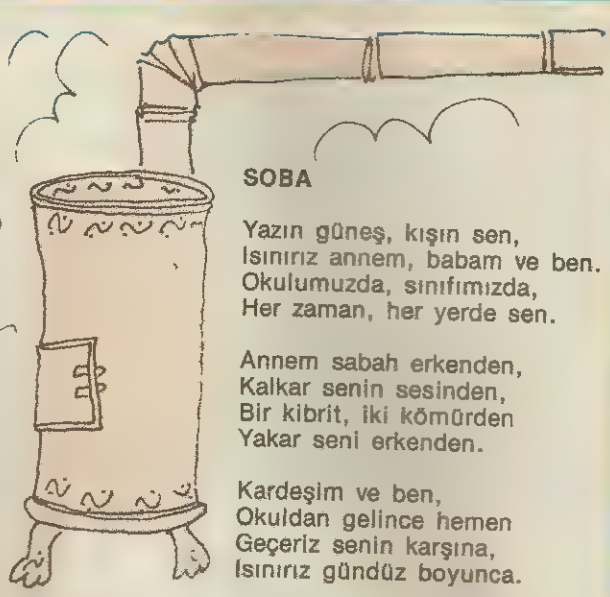

SOBA

Yazın güneş, kışın sen,
Isınırız annem, babam ve ben.
Okulumuzda, sınıfımızda,
Her zaman, her yerde sen.

Annem sabah erkenden,
Kalkar senin sesinden,
Bir kibrit, iki kömürden
Yakar seni erkenden.

Kardeşim ve ben,
Okuldan gelince hemen
Geçeriz senin karşına,
Isınırız gündüz boyunca.

Bilal GÜRSES

mektup arkadaşı

TUĞBA UĞUR: 9 yaşındayım. Özel zevklerim arasında kitap okumak, resim yapmak, pul biriktirmek ve piyano çalmak başta gelir. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Döşeme Mah. 141 sok. No: 37 ADANA

FATİH BAŞ: 12 yaşındayım. İngilizce bilirim. Özel zevklerim pul koleksiyonu yapmak, renkli televizyon, video seyretmektir. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Selçuklar Mah. 1070 sok. No: 18 MERSİN-İÇEL

ERKAN TOSUN: 14 yaşındayım. Özel zevklerim müzik dinlemek, kitap okumak, basketbol oynamak ve bilgisayar programlamaktır. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Denizbank Sitesi No: 4 Emirgan üstü EMİRGAN-İSTANBUL

CEVDET ÇELEN: 15 yaşındayım. Özel zevklerim arasında kitap okumak, basketbol oynamak ve sinemaya gitmek başta gelir. Yaşıtım kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Denizbank Sitesi No: 31 Emirgan üstü EMİRGAN-İSTANBUL

GÜNEŞ ERTEM: 12 yaşındayım. Özel zevklerim arasında müzik dinlemek, pul, para, kart, peçete koleksiyonu yapmak ve sporla uğraşmak başta gelir. Yaşıtım kız arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: 22. sok. 16/4 BAHÇELİEVLER-ANKARA

AYNUR AKINCI: 11 yaşındayım. Özel zevklerim arasında kitap okumak, radyo ve müzik dinlemek, sinema tiyatro ve televizyon izlemek başta gelir. Bu konularla ilgilenen arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: 3011 sok. No: 44 GÜLKAYA-İZMİR

EMİN ÇALIKLI: 10 yaşındayım. Özel zevklerim kitap okumak, resim yapmak, zekâ oyunları oynamaktır. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Camikebir mah. No: 64 SİLİFKE-İÇEL

ÖMÜR ALTINÖZ: 10 yaşındayım. Kitap okumayı, resim yapmayı, şarkı söylemeyi, oyun oynamayı seviyorum. Yaşıtım olan arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: M. Egemenlik ilkokulu Sınıf: 4 B No: 29 GÖYNÜK-BOLU

SEVGİ AÇIKGÖZ: 11 yaşındayım. Kitap okumayı, oyun oynamayı, resim yapmayı çok severim. Adres: M. Egemenlik ilkokulu Sınıf: 4 A No: 212 GÖYNÜK-BOLU

fıkra

ŞEMSİYEMİ?

Öğretmen Haluk'a sordu:
"Açıkta bulunduğun zaman başını yukarı kaldırdığında ne görürsün?"
Haluk karşılık verdi:
"Gökyüzünü!.."
"Peki ya gök bulutlu ve yağmurlu olursa..."
"O zaman da şemsiyemi?..."

karikatür

Erdem BANOĞLU

BEYAZ DİŞ

Jack London

BİR KAYANIN DİBİNDE KÜÇÜK BİR MAĞARA BULDU KENDİNE. SICAK VE RAHAT BİR YUVAS. OLMUŞTU ARTIK.

VE BAHAR GELDİ. BU YENİ YAŞAMIN BAŞLANGICIYDI. AĞAÇLARDAKİ TOMURCUKLAR PATLAMIŞ, ÇİÇEKLER AÇMIŞTI.

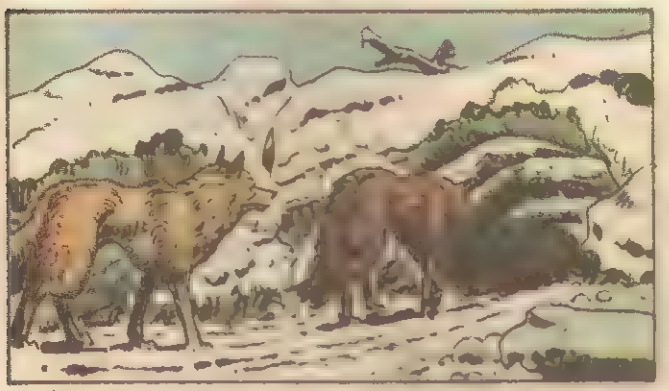

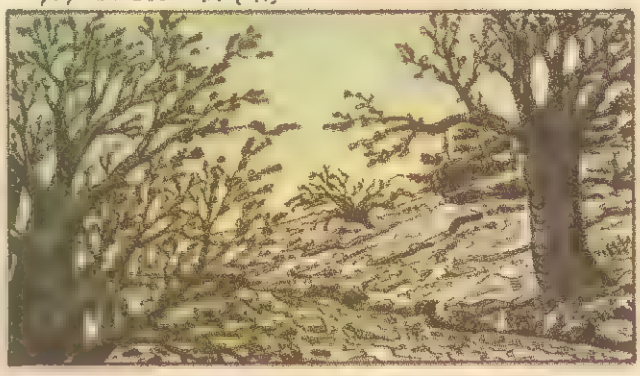

DİŞİ KURT MAĞARISINDA [illegible] YAKLAŞAN KURDA DİŞLERİNİ GICIRDATARAK [illegible] ÇOCUKLARDA DÜNYAYA BEŞ MİNİK KURT YAVRUSU GETİRDİ. HEP OF YEMEK BEKLİYORLARDI...

HEMEN AVLANMAYA ÇIKTI...

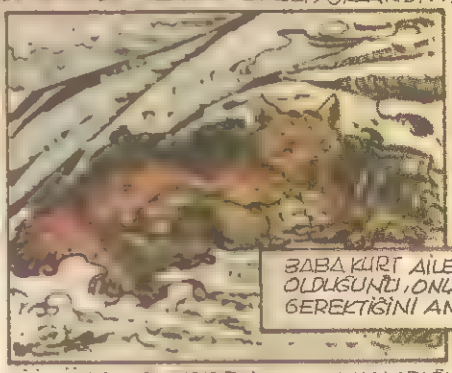

BABA KURT AİLESİNDEN SORUMLU OLDUĞUNU, ONLARA YİYECEK BULMASI GEREKTİĞİNİ ANLADI

ÖNÜNE GELEN HER HAYVANIN İSTÜNE ATLIYORDU.

YAKALADIĞI HAYVANLARI, HEMEN YAVRULARA GÖTÜRÜYORDU.

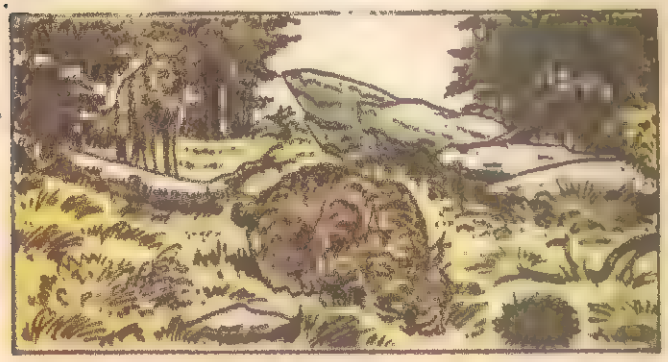

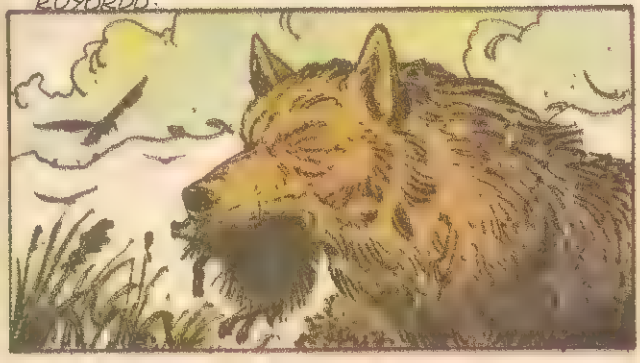

BEYAZ DİŞ

Jack London

YAVRULARDAN BİRİ KIZIL TÜYLÜ KARDEŞLERİNDEN FARKLIYDI. ONUN TÜYLERİ DUMAN RENGİYDİ.

..GERÇEK BİR KURTTU O... ANA KURDUN ÇİĞ NEDİĞİ ETLERİ HEMEN YUTUYORDU.

YAVAŞ YAVAŞ ORMAN YASALARINI ÖĞRENMEYE BAŞLAMIŞTI. KENDİNDEN DAHA GÜÇLÜLERLE SAVAŞMAK ORMAN YASASININ TEMELİYDİ.

..AÇ KALMAMAK İÇİN DE SAVAŞMAK ZORUNDAYDI ÖTEKİ KURTLAR ÖLDÜLER BİR TEK O KALDI

BABA KURT ÇOK YAŞLANMIŞTI, ARTIK AVLANMAYA ANA KURT ÇIKIYORDU.

mık!

BABA KURT GÜNÜN BİRİNDE SON SAVAŞINI VERDİ. YASAK KORKUNÇ BİR ÖFKEYLE ÜSTÜNE SALDIRMIŞTI

OLANCA GÜCÜYLE DİRENDİ...

AMA KURT ONUN İZİNDEN GİTTİ, SAVAŞ ALANINA ULAŞTI YAŞAĞIN ÖCÜNÜ ALDIĞINI ANLADI. BÜYÜK BİR ACI DUYDU.

GÜNÜN BİRİNDE KENDİSİNİN DE DÜŞMANLA KARŞI KARŞIYA GELECEĞİNİ BİLİYORDU..

ÖTE YANDAN BEYAZ DİŞ İLK HAYAT DERSLERİNİ ALMAYA BAŞLAMIŞTI

BEYAZ DİŞ

Jack London

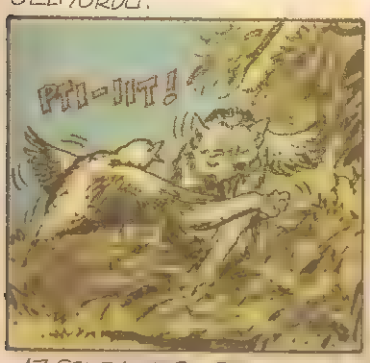

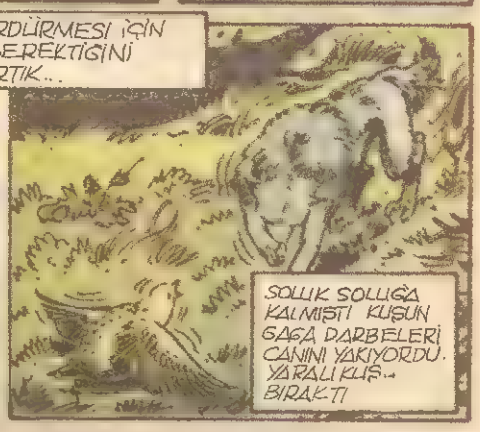

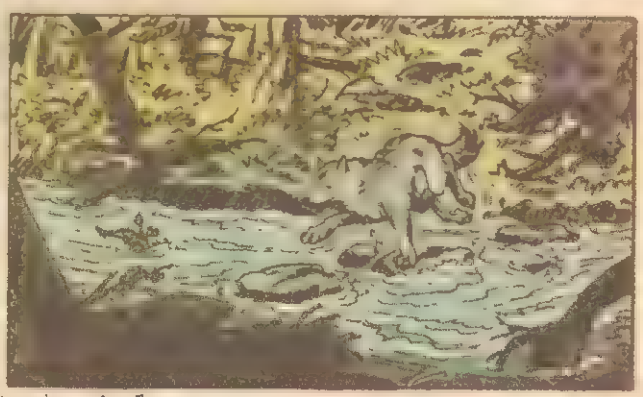

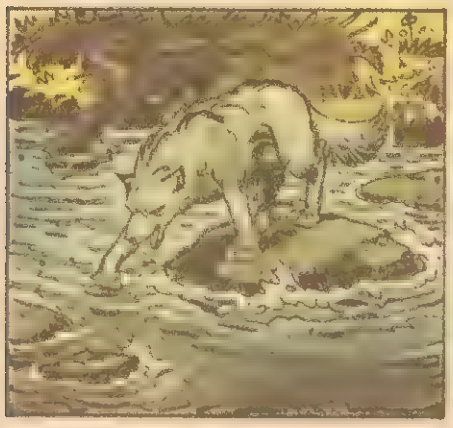

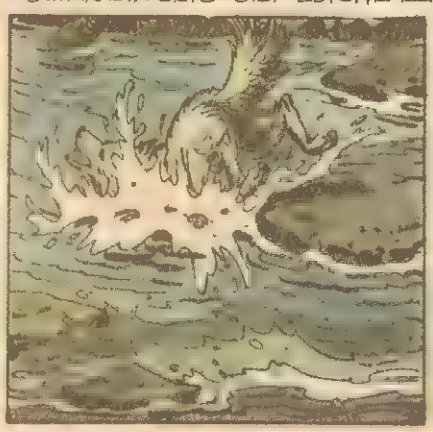

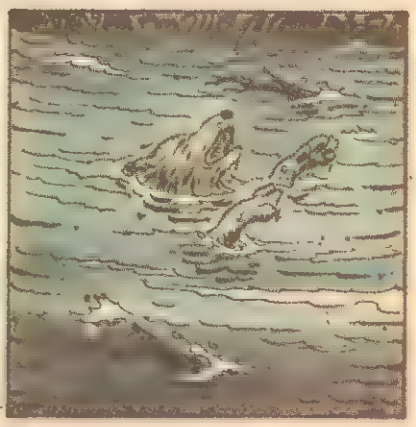

BEYAZ DİŞ

Jack London

BÜTÜN GÜCÜYLE, DALGALARA KARŞI DİRENDİ. ÇIRPINARAK, YÜZMEYİ DENEDİ. AKINTI, ONU ALMIŞ GÖTÜRÜYORDU..

SONUNDA SULAR ONU KIYIYA, KAYALIKLARIN ARASINA ATTI...

YUVASINA DÖNERKEN BİR HAYVAN GIRTLAĞINA ATILDI, SİVRİ DİŞLERİNİ ETİNE GEÇİRDİ..

ÇIU-OUW

KANLAR İÇİNDE KALMIŞTI. TAM O SIRADA ANA KURT ÇIKAGELDİ

KAÇMAYA ÇALIŞAN GELİNCİĞİ YAKALADI, KABURGASINI DİŞLERİ ARASINDA EZDİ.

TI-DUU...

ANNESİNİ İZLEYEREK YENİ BİR ŞEY DAHA ÖĞRENMİŞTİ: ORMANDA YİYEMEDİĞİN HAYVAN SENİ YERDİ.

GÜNDEN GÜNE BÜYÜYOR, YENİ ŞEYLER ÖĞRENİYORDU.

YAŞAMANIN TADINI ÇIKARIYORDU, YİYOR, İÇİYOR, UYUYORDU! SAVAŞMAYI ÖĞRENİYORDU..

TANIMADIKLARINDAN ÖNCE KORKUYOR, AMA SONRA YAŞAMAK İÇİN ÜSTÜN OLMASI GEREKTİĞİNİ ANIMSIYOR.

Yazan: İbrahim ÖRS

SINIFTAKİ AFACAN

6

Çizen: Sunder FRODGAN

ÖZET

Cumhuriyet İlkokulu'nun 5. sınıfındaki olaylar dizisi sürmektedir. Bu kez de sınıfı eşekarıları basar. Sevinç Öğretmen, bu durumu da Müdür Aydın Bey'e bildirmek zorunda kalır. Sınıftan çıkarılamayan bir bölüm arıyı kaçırmak için, hademeye gazete getirtip duman çıkartmayı akıl eder:

— Hüsnü Efendi... Hüsnü Efendi!..

Hüsnü Efendi, zaten gürültüyü duyup koşmuştu. Kapıdaydı.

— Odamda gazeteler var, getir bana onları!

Hademe, denileni yaptı. Aydın Bey, bir yandan öğrencilere sınıfı terk etmelerini söylerken, bir yandan da cebinden çıkardığı kibritle gazeteleri tutuşturdu. Tutuşan gazetelerin, alevleri yanısıra çıkardığı dumanlar, arıları tedirgin etmişti. Kaçışmaya başladılar. Onlar için en uygun kaçış yeri de , açık pencerelerdi. Biraz sonra sınıfta, hemen hemen tek bir eşekarısı kalmamıştı.

Öğretmen ve müdür, galiba bu işi ucuz atlattık, diye düşünürlerken, kargaşalık yüzünden sınıfı terk edemeyen bir çocuğun bağırışı duyuldu:

— Ay ölüyorum! Galiba arılar soktu beni!

Taşkın'dı seslenen. Taşkın, sınıfın en çalışkan öğrencilerinden olmakla birlikte, sessizliğiyle, içine kapanıklığıyla dikkati çeken bir çocuktu. Şişman sayılırdı. Yanakları tombul tombul, gözleri çekikti. Nedense, ortalarda pek gözükmemeyi yeğlerdi.

Öğretmenle müdür, hemen Taşkın'nın yanına koştular. Çocuğun sağ eli, yüzündeydi. Bastırıyordu elini. Öğretmen, tutup elini çekmeye çalıştı. Taşkın'nın avcunda bir değil, üç arı vardı, üç eşekarısı. Ezilmiş, ölmüşlerdi. Ölmüşlerdi ama, kuşkusuz zehirli iğnelerini de, çocuğun yüzünde bırakmışlardı. Bu, Taşkın'ın yüzünün birden morarıp şişmesinden de belli oluyordu. Ve ağlıyordu Taşkın:

— Acıyor, çok acıyor!..

Öğretmenle müdür, bir kez daha çocuğun yüzüne bakınca kuşkuya kapıldılar. Taşkın'ın tombul yüzü, daha da şişmişti. Gittikçe de şişiyordu. Tanrı korusun, başına bir şey gelirse, onları sorumlu tutarlardı. Tutmasalar bile, onlar, çocuğun öğretmeni ve müdürü olarak, kendilerini bu olaydan sorumlu görürler ve bunun vicdan acısını da uzun süre çekerlerdi.

— Amonyak, dedi müdür, sağlık kutusunda olacaktı!

— Şekerli su, diye seslendi Sevinç Öğretmen. Çamur da iyi gelirmiş.

Hademe Hüsnü Efendi karıştı söze:

— Bıçak sürelim. O da iyi gelir.

Akla gelen tüm önlemler, yerine getirildi. Çocuk biraz rahatlar gibi oldu ama, acısı geçmemişti. Üstelik yüzündeki şiş, daha da büyümüştü. Yanısıra morarmıştı da.

Müdür Aydın Bey, Taşkın'ın eve gönderilmesini önerdi. Sevinç Öğretmen onayladı. Bu iş için tam Hüsnü Efendi görevlendirilecekti ki, öğrenciler arasından Atıl'ın sesi duyuldu:

— İsterseniz ben götüreyim Taşkın'ı evine!

Atıl'ın isteğini müdür de, öğretmen de olumlu karşıladılar. Ne iyi çocuktu şu Atıl! Hem çalışkan, hem de iyilik sever bir çocuktu. Sonra, ağzı lâf etmesini de bilirdi. Pekalâ Taşkın'ı evine götürebilir, hem öğretmeni, hem de müdürü adına annesine durumu anlatarak gerekli önlemleri almalarını söylerdi.

Artık olanlar olmuş ve her şey bitmişti. Bitmişti ya, olay pek ucuz atlatılmamıştı.

— Peki, dedi müdür, sen götür arkadaşını evine. Ama asla, gerekirse bir doktora göstermelerini söylemeyi de unutma. Sokan eşek-

Taşkın'ın avucunda üç arı vardı. Ezilmiş ölmüşlerdi. Ama zehirlerini de bırakmışlardı.

Yazan: İbrahim ÖRS

SINIFTAKİ AFACAN

Çizen: [illegible]

arısı, ne olur ne olmaz! Zararı yok, birkaç gün okula gelmesin. Ben, ya da öğretmeni, Taşkın'ı ziyarete geleceğiz, kesinlikle. Bunu da söyle, e mi Atıl!

— Peki Müdür Bey, dedi Atıl.

Ve acıdan kıvranmakta olan arkadaşını, Taşkın'ı yanına alıp okuldan çıktı.

Onlar gittiler ya, ardından öğretmenle müdür, beşinci sınıf öğrencilerini sınıfa çağırdılar. Az önce eşekarılarının saldırısına uğrayan çocuklar, hâlâ telaş içindeydiler. Sık sık soluyorlar, acaba sınıfta kalmış tek tük eşekarısı var mı, diye de sağlarına sollarına bakınıyorlardı. Çünkü, arkadaşları Taşkın'ın kötü durumuna düşmek istemiyorlardı.

Çocukların ardından, yalnızca Sevinç Öğretmen değil, müdür de sınıfa girdi.

Artık olanlar olmuş ve her şey bitmişti. Bitmişti ya, olay pek ucuz atlatılamamıştı. Ortada, yüzü morarıp şişen, acı çeken bir çocuk vardı. Bunun hesabı sorulmalıydı. Kesinlikle sorulmalıydı.

Çok sayıda eşekarasının bir sınıfta dolaşması... Dolaşıp da sınıftakileri tedirgin etmesi... Bu kadar da kalsa iyi, bir çocuğun bu arılardan birkaçı tarafından sokulması... Sokulup da yüzünün şişip morarması, acı çekmesi... Olacak şey miydi bu? Pencereleri kapalı bir sınıfa nereden girebilirdi bu arılar, bu eşekarıları? Kuşkusuz, hiç kuşkusuz, bir ya da birkaç çocuğun muzipliği sonucu doğmuştu bu olay. Bu sorumsuz, bu düşüncesiz muziplikler ilk kez olmuyordu. Demek ki sınıfta, bu tür olayları yaratan, ama varlığını duyurmayan çocuklar vardı. Ama kimdi bu? Kimdi bunlar? Ah bir bilselerdi, bir saptayabilirselerdi, ne yapacaklarını, nasıl cezalandıracaklarını biliyorlardı?

Öğretmen de, müdür de böyle düşündüler. Ve beşinci sınıf öğrencilerini, uzun süren bir soruşturmadan geçirdiler. Ama sonuç elde edemediler. Hiçbir çocuk, o denli sıkıştırılmalara karşın, eşekaralarının kendisi tarafından sınıfa sokulduğunu kabul etmiyordu. Ve hiçbir çocuk da, bunu yapanı görmemişti.

Taşkın bir hafta okula gelemedi. Sevinç Öğretmen ve arkadaşları, onu ziyarete gittiler.

Öylesine içten konuşuyorlardı ki çocuklar, onlara inanmamak elden gelmiyordu.

Öyleyse, kim sokmuştu eşekaralarını sınıfa? Bu sorunun yanıtı bir türlü alınamadı! Cumhuriyet İlkokulu'nun beşinci sınıfında meydana gelen bu akıl almaz olay da, önceki olaylar gibi aydınlığa kavuşamadı. Ne var ki, olaydan sonra sınıfta bulunan bir kesekâğıdı; arıların sınıfa nasıl sokulduğu hakkındaki soruyu yanıtlamaya yetivermişti. Kesekâğıdının içi, bal ya da reçel gibi tatlı bir sıvıyla bezenmişti. Böylece eşekarılarının kesekâğıdının içinde toplanması sağlanmış, sonra da kesekâğıdı, ağzı kapatılarak gizlice okula getirilmiş ve sınıfa bırakılmıştı. Büyük bir yüreklilik isteyen bu işi, bir çocuk nasıl yapabilmişti?

Kesekağıdının içi, bal ya da reçel gibi, tatlı bir sıvıyla bezenmiş, böylece arılar sınıfa sokulmuştu.

Sevinç Öğretmen, öylesine büyük bir üzüntü içindeydi ki...

Taşkın, tam bir hafta okula gelemedi. Bu süre içinde Sevinç Öğretmen ve sınıf arkadaşları, onu ziyarete gittiler. Geçmiş olsun, dediler. Taşkın, morarmış ve davul gibi şişmiş yüzünü tutarak:

— Ah bir bilsem, dedi ziyaretçilerine, bunu bana kimin yaptığını bir bilsem!.. Ondan öcümü fena halde alacağım!..

Arkadaşları Taşkın'ı yatıştırmaya çalıştılar.

— Öç almak güzel bir şey değildir, dedi Atıl. Bunun her kim yapmışsa, onu affetmelisin.

Sonra Sevinç Öğretmen'e döndü.

— Öyle değil mi öğretmenim?

— Öyle, dedi Sevinç Öğretmen. Atıl doğru söylüyor. Keşke bunu yapanı bilebilsek de, doğru yola çekebilsek. O senden af dilese... Sen de onu affetsen... Bir daha ağzından öç almak gibi sözler çıkmasın, e mi Taşkın?

Taşkın, uzaklara bakıyor ve bu sözlerden hiç de etkilenmiş görünmüyordu.

sürecek

ATAOANLAR

Güneşe Yolculuk 6

APACANLAR

EYVAH! VEZİRİN KÖPEĞİ!

OUARF OUARF GRRR

BU HAYDUTLAR TOTO YA BİR KÖTÜLÜK YAPABİLİRLER. ONU KURTARMALIYIM. **GELİYORUM TOTO!**

BU KÖPEK HİÇ HOŞUMA GİTMEDİ! SIRTINA BİR İKİ DELİK AÇAYIM DA GÖRSUN!

GRRRR

DUR! BEKLE SES ÇIKMASIN! BEN DAHA İYİ!

TUH ... DIN

ÖTEKİNİ BAYILTTI! HADİ ÇABUK! KAÇALIM!

TOTO, BİR TURLU DUYGULARINA HAKİM OLMAYI ÖĞRENEMEDİN.

BECEREMEDİM BIÇKIN ÖMER. KUSURA BAKMA. GALİBA DAHA SUİKAST YAPMAYA ALIŞAMADIM!

UYY!

ÖZÜRLERİNİ SONRAYA SAKLA! ŞİMDİ KÖPEĞİ GETİREN ÇOCUĞU BULMALIYIZ.

ORADALAR!

AFACANLAR

BLOM

BAY HAŞMETLİ! TAM ÜSTÜNE DÜŞTÜNÜZ. BEN DE SİZİ ARIYORDUM!

SEN DE PEK PATAVASIZ DÜŞTÜN ÜSTÜME!

DİNLEYİN: HEMEN BURADAN UZAKLAŞMALIYIZ! SİZE BİR SUİKAST HAZIRLIYORLAR. ARALARINDAN BİRİ DE VEZİRİNİZ, YANİ SOYTARINIZ!

?

BAK SEN, DEMEK ÖYLE? ŞİMDİ RAHATLADIM İŞTE. BANA VERDİĞİN BU İYİ HABERE TEŞEKKÜR EDERİM EVLÂDIM.

!

NE YANİ BİLİYOR MUYDUNUZ? HİÇ SAŞIRMADINIZ MI?

YOOO!

BELKİ SANA SONRA ANLATIRIM BANA GÖSTERDİĞİN DOSTLUĞU DA HİÇBİR ZAMAN UNUTMAYACAĞIM.

A..A..A..

TCHAM

SES YUKARDAN GELİYORDU! YERE YAT ÇABUK!

BU DA NE?

BAOUM

AFACANLAR

Sürecek

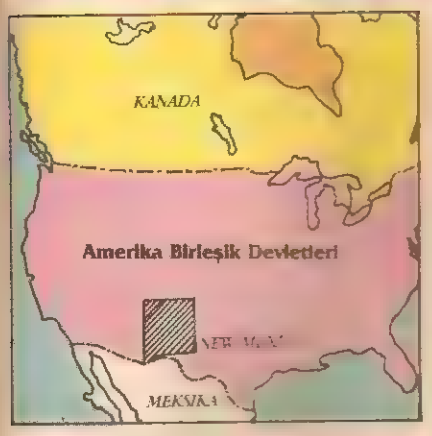

Altın Ülke

NEW MEXICO

GÜN yavaş yavaş ağarıyordu. Şafağın sökmesiyle birlikte güneşin ilk ışıkları gecenin karanlığını dağıtıyordu ve ben önüne demir çubuklardan bir korkuluk yapılmış odamın balkonundan hemen karşı sıradaki kerpiç kilisenin çan kulesinde oynaşan iki güvercini izliyordum.

2128 Metre yüksekteki New Mexico'nun başkenti Santa Fe'de gecelerin ürpertici bir soğukluğu vardı. Güvercinler bunun ne demek olduğunu biliyorlardı. Güneş, Sangre de Cristo dağlarının tepelerinde görünmeye başlmadığı anda ilk ışıkları çan kulesine gelir ve boz renkli kerpiç binayı altın sarısına çevirirdi. Aynı muhteşem görüntü, 400 yıldan fazla bir zaman önce altın aramak için bu topraklara gelen istilacı İspanyolları cezbetmiş olmalıydı. İşte her ne zaman New Mexico'yu düşünsem beyazı altın sarısına çeviren bu sihirli doğa olayı gelir aklıma hemen.

New Mexico, Amerika Birleşik Devletleri'nin güneybatısında yeralan bir eyalet. Başkenti ise Santa Fe. 16. yy da İspanyolların istilasına uğrayan New Mexico sonra yeniden yerlilerin eline geçmiş, 1803'ten sonra Amerikalılar bölgeye hakim olmuşlardır. Meksika savaşından sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne katılmıştır.

NEW MEXİCO'nun yaşamı, İspanyol, Kızılderili ve Anglo (İspanyol ve Kızılderili olmayanlar için kullanılan yerel bir deyim) kültürlerinin bir karışımı olmasına rağmen Eski Dünya İspanya'sının havasını vermekte, bu da onların bölgeye yerleşen ilk Avrupalılar olduklarını belirginleştirmektedir.

Güneşin ilk ışınları çan kulesinin boz rengini altın sarısına çevirirdi.

Chimayo pueblosunun (köyünün) usta bir dokumacısı olan Ortega ve arkadaşı Manuel Martinez ile birlikte Sangre de Cristo dağlarının sessiz ve karanlık yollarındaydık. Beni arabalarıyla Kutsal Hafta Törenleri'nin yapıldığı Truchas'a götürüyorlardı. [illegible] törenler gizlie Tövbekar Mezhebi [illegible] düzenleniyordu. Köy, tek bir cadde ve bu caddenin çevresinde kümelenmiş evlerden oluşuyordu. Gerçekte, yerlilerin dilinde köy, pueblo demek. Arabayı gölgelik bir yere park ettikten sonra yolumuza bir süre yaya olarak devam ettik. Karanlık dar yollardan geçip küçük bir açıklığa geldik. Yollar öylesine dar ve karmaşıktı ki kendimi sanki bir labirentte hissediyordum. David anlatmaya başladı: "Çok eski günlerde, Chimayo köyünde dev bir adam yaşıyordu. Bu dev adam tepeye ağır bir haç taşımıştı. Sonra bu dev adam götürdüğü bu kocaman haç üzerine kolları ve bacaklarından bağlanmış, çarmıha gerilmişti. Fakat el ve ayakları çivilenmemişti. Onun çarmıha gerilmesi İsa'nın nasıl acı çektiğinin anımsatan sembolik bir olaydı."

Kilisenin kapısına doğru yöneldik. Kapıya yaklaştığımızda elinde feneri olan iri yarı bir adam çabucak içeri atıverdi kendini. Kilisenin içi köyün halkıyla doluydu: başörtülü kadınlar ve birkaç çocuk tahta sıralar üzerinde oturuyorlardı. Sunağı çeviren korkuluğun yanında boş pelerinlere bürünmüş erkekler yanan 13 mumun önün-

de diz çökmüşlerdi. Manuel kulağıma fısıldadı: "Bunlar tövbekârlar" Ona çevrede hiç rahip görmediğimi söyledim. "Yoksa bu rahipsiz bir kilise mi?" diye sorduk. "Kilise bu olayı görmezlikten gelir, halk bu yolla tapınmaya adet edinmiş, halk böyle istiyor." diye yanıtladı.

BU ortaçağ törenlerini Yeni Dünya'ya getiren İspanyollar gerçekte altın için gelmişlerdi. 1539 yılında bir bahar günü, kaşif-rahip Fray Marcos de Niza, kendi kayıtlarına göre, New Mexico'nun batısındaki yüksek bir tepeden aşağılara bakmış ve uzakta bir gurup çok katlı ev görmüştü, burası Kızılderililerin kendisine tarif ettiği Cibalo'nın efsanevi 7 kentinden biriydi. Bunun üzerine Fray Marcos hemen Mexico'ya dönüp, mücevherler, kıymetli taşlar, altın ve gümüşün Peru'dan daha bol olduğunu bu yeni bölgeyi herkese anlatmaya başladı. Onun anlattıkları 1540 yılında Francisco Vasquez de Coronado'nun bu bölgeye bir sefer yapmasına neden oldu. Fakat Francisco Vasquez, altınla dolu kasabalar yerine fakir Navajo ve Zuni yerlilerinin derme çatma köyleriyle (pueblos) karşılaşmıştı.

1598'de St. Augustine'nin kuruluşundan 33 yıl sonra ve İngilizlerin kurduğu Jamestown yerleşmesinden 9 yıl önce Juan de Orate, Rio Ceronde Vadisine giden bir grup koloniste öncülük etmişti. New Mexico topraklarına yerleşen bu insanların ilk valisi de kendisi olmuştu. O günden beri İspanyol etkisi hissedilmektedir. Bugün bile, New Mexiconun 47. eyalet olmasından 58 yıl sonra, nüfusun % 30'unu İspanyol-Amerikalılar ve Kızılderililer oluşturmaktadır. Anglolar, Mexico'nun (ve onun bir bölümü olan New Mexico'nun) 1821 yılında İspanya egemenliğinden kurtulmasından kısa bir süre sonra yöreye gelmeye başladılar.

Bir Anglo olan David F. Cargo şöyle diyor:"Biz Anglolaryöreye son gelenler olarak anılırız, gerçekten de öyledir. Burada birarada yaşayan üç kültür temelde çok farklıdır. New Mexico siyasi tarihinde ilk öğretilen budur. Kızılderililer gerek kültür gerekse fiziksel yapı olarak Anglo ve İspanyol-Amerikalılarından ayrılır. Bunun güzel bir örneği olarak kendimi gösterebilirim. Karım bir Anglo ile evlenmiş İspanyol-Amerikanıdır diğer taraftan ben İspanyolca öğrenen bir Angloyum".

SANTA FE'nin kuzeyindeki Puye'de her yıl Temmuz ayında Kartal Dansı gösterileri yapılır. Giysilerini kuş tüyleri ve gagaların oluşturduğu Santa Claralı dansçılar boyunlarındaki çanların çıkardığı seslerin arasında danslarını sunarlar. New Mexico'dan ayrılırken bir Zuni yerlisi olan Nathaniel Nasheboo şöyle demişti:

"Biz mutlu bir halkız. Herhangi bir sorunumuz olduğunda, yaşlılara daha önce böyle bir sorunla karşı karşıya kaldıklarında nasıl üstesinden geldiklerini sorarız. Bize anlatırlar, biz de dinleriz. Hatalı davranan birini gördüğümüzde ona hatasının nerede olduğunu söyler, daha iyiye gitmesini sağlarız. Bu anlattıklarım her zaman olageleen şeylerdir. Kendi içlerinden çıkan at hırsızlarını makkemesiz idam eden beyazlar bizi uygar olmamakla suçlarken bile bu böyleydi."

ÇAKTA BİR ARIZA YOK. İŞTE SERTAO'YA DÖNDÜK.
UÇAK UZAKTAN KUMANDA EDİLDİ. EMİNİM
FAKAT BOB. BUNU KİM YAPABİLİR Kİ?
TEKRAR SERTAO DAYIZ.
BİRAZ SONRA...
TEKRAR HAVALANMAYA BAK BİLL.
İMKÂNSIZ MOTOR ÇALIŞMIYOR.
BURADA BİZİM DE BAŞIMIZA AYNI ŞEYLERİN GELMESİNİ İSTEMİYORSAK BRAZİLİA'YA GERİ DÖNELİM
BRASİLİA'YA GERİ Mİ DÖNELİM? BENİM RÖPORTAJIM NE OLACAK?
RİO'YA KADAR GİDEBİLİRSEK BELKİ BRASİLİA'DAN YARDIM İSTEYEBİLİRİZ.
MOTOR GÜRÜLTÜSÜ BU!
VLOOOMMM VLOOOOMMMMM
BAK, ÜÇ TANE HELİKOPTER!
BİZİM YARDIMIMIZA GELİYORLARDIR.
DURUN! EMİN OLMALIYIZ. BELKİ BAŞKALARIDIR.
BİZE YARDIM İÇİN GELDİKLERİNİ Mİ SANIYORSUNUZ?
SANMIYORUM!
BU HELİKOPTERLE GELENLER DE KİM BOB?

BOB MORANE Süper Komando

BOB MORANE Süper Komando

BOB MORANE Süper Komando

Sürecek

ÇOCUKLAR! OKUL GEREÇLERİNİZİ* FLORAN 2R VERİYOR...

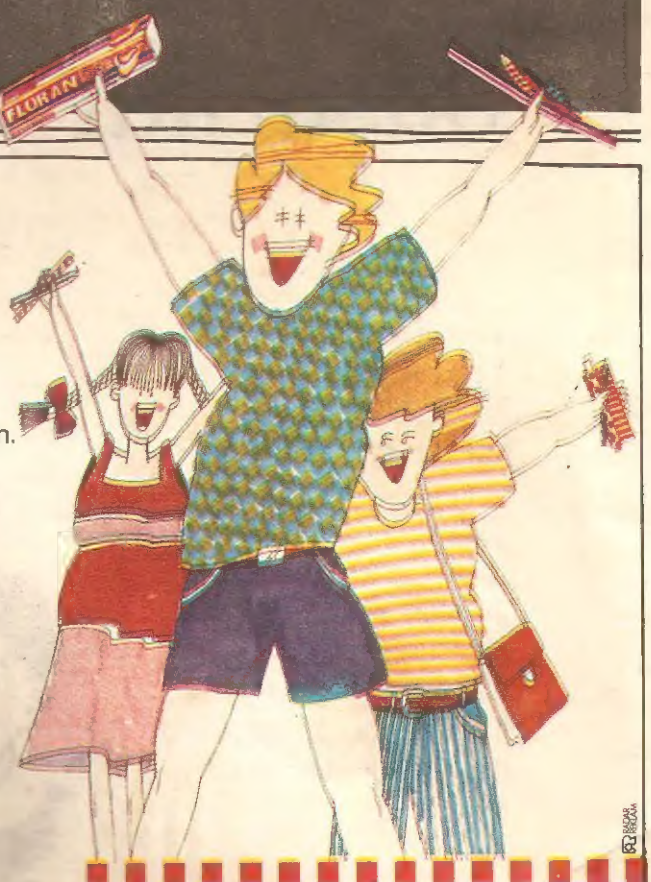

Bu yıl okul gereçleriniz Floran 2R'den...

Çantalar, kalem kutuları, defterler, defter kapları, kalemler, kalemtraşlar, silgiler, cetveller... Hepsi birden FLORAN 2R kullananın oluyor!

Floran 2R ile her gün özenle dişlerinizi fırçalayın. Hem sağlığınızı koruyun, hem armağanlar kazanın.

Floran 2R dünyanın en gelişmiş formülüyle üretilen diş macunudur.

Floran 2R'nin kırmızı-beyaz çizgilerindeki 2 ayrı florürü diş minelerini korur, çürümeleri önler.

Floran 2R'nin Kalsimini dişleri daha da beyaz yapar.

Floran 2R, özel plastik ağızlı, en sağlıklı diş macunu tüpündedir.

2 FLORÜRLÜ
FLORAN 2R KULLANIN,
ARMAĞANLAR KAZANIN

2 FLORÜRLÜ FLORAN 2R
—ŞİMDİ YAŞAM DAHA DA GÜZEL

*** 55.000 adetlik Floran 2R armağanlarına KATILMA KOŞULLARI:**

- 2 adet Floran 2R'nin "satış fiyatı" yazılı tüm yüzeyini kesin.
- Arkasına adınızı, soyadınızı, ev adresinizi, okulunuzu, sınıfınızı ve satın aldığınız yeri yazın.
- Bir zarfa koyup engeç 5 Kasım 1984 gününe kadar P.K.657 Beyoğlu-İstanbul adresine postalayın.
- Her iki adet "satış fiyatı" yüzeyi için, bir adet kur'a numarası verilecektir.
- Noter huzurunda yapılacak çekilişte kazananlar duyurulacaktır.

FLORAN + FLORAN = 1 kur'a numarası

Sevgili öğrenciler, yeni öğrenim döneminde sağlık, mutluluk ve başarılar diliyoruz...

Tatlı heyecanlarla dolusunuz...
Yepyeni bir ders yılına
başlamak üzeresiniz,
kiminiz yeni başlıyor,
kiminiz son aşamalarındasınız...
Türk Ticaret Bankası
Yeni öğrenim yılında
hepinize sağlık, mutluluk
ve derslerinizde başarılar
diler.
Tüm öğrenci kardeşlerimize
hizmet etmekten mutluluk
duyarız...

"IKINCI ADRESINIZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK